

Cíferské noviny

www.cifer.sk

Ročník: III ■ Číslo: 3 ■ Dvojmesačník ■ Cena: 1 € ■ November – December 2020 ■ Dátum vydania: December 2020

Zmeny v odpadovom hospodárstve od 1. 1. 2021

Úspešná polstoročnica cíferského folklóru

Vianočný príhovor duchovného otca Mons. Jána Bučíka

Zažili sme v roku 2020

Obsah

Samospráva

K 50. výročiu vzniku Folklórnej skupiny Cífer	2
Výstavba v obci v roku 2020	2
Rozpočet obce na roky 2021-2023 a investičné priority obce v roku 2021 ...	3
Pripravované projekty obce	4
Od 1. decembra obec dáva do užívania verejnosti nové cykloprístrešky	4
Evidencia produkcie zmesového odpadu obyvateľmi obce – cesta k spravodlivejšiemu poplatkom	5
Celoplošné testovanie na Covid 19 v Cíferi v dňoch 31. 10. – 1. 11. 2020	6
Priznanie k dani z nehnuteľnosti treba doručiť do konca januára 2021	6
Miestny poplatok za rozvoj	7
Sčítanie domov a bytov v roku 2021	8
Prvé sčítanie obyvateľov v ktorom sa každý obyvateľ elektronicky sčíta	8

Aktuality

Adventný čas	8
Súťaž Márie Hollýovej vo výtvarní 2020	9
...a predsa sme boli v prezidentskom paláci	9
Bohaté tradície folklóru v Cíferi	10
Jesenná brigáda – na „všetech svätých“	11

Spoločnosť a kultúra

Obec spomínala na významné výročia	11
Úspešná polstoročnica ciferského folklóru	12
Jubilanti Folklórnej skupiny CÍFER v roku 2020	12
Folkórna skupina Cífer vo folklórnej hitparáde Kapura	13
Ako jediná z deviatich súrodencov je obdarená dlhovekosťou	13
Kultúra v roku 2021	15
Koncerty a divadelné predstavenia v našej obci	15

História

Kronika rím.-kat. ľudovej školy v Cíferi (4): Školský rok 1943/1944	17
Kronika rím.-kat. ľudovej školy v Cíferi (5): Školský rok 1944/1945	17

Školstvo

Školský rok sa v Materskej škole v Cíferi naplno rozbehol, situáciu s koronou sme ustáli	18
Čo nové v Základnej škole v Cíferi?	19
Práca a úspechy žiakov ZUŠ v čase dištančného vzdelávania	19

Farnosť

Boh prichádza do nášho života	20
Sviatosť kresťanskej dospelosti alebo rozlúčka s kostolom?	20
Sviatok patróna farnosti sv. Michala Archanjela, 27. 9. 2020	21
Sv. Mikuláš prišiel aj do našej farnosti	22

Životné prostredie

Vianoce aj pre planétu	23

Šport

Nový súťažný ročník 2020/21 hádzanárskych družstiev TJ Sokol Cífer	24
Šachové správy	25

Úvodník

Vážení spoluobčania

aj keď sa rok 2020 ešte neskončil, môžeme sa pokúsiť o malú bilanciu toho, čo sa v ňom udialo na obecnej pôde. Nenájde sa asi nikto, kto by nesúhlasil s tvrdením, že ide o špeciálny rok, iný ako všetky ostatné. Dôvody sú všeobecne známe, sú nimi toľko diskutované opatrenia reagujúce na koronavírus. Tieto opatrenia zásadne zmenili život na celej planéte a samozrejme aj u nás v Cíferi.

Okrem negatívnych dopadov na kultúrno-spoločenský a športový život, na starších ľuďoch ale i na žiakov škôl, na príjmy obyvateľov a podnikateľov v obci, pociťuje neblahý vplyv koronakrízy aj obecná kasa. Celý rok sa niesol v duchu neistoty ohľadom financovania zo strany štátu. Aj keď ťažko robiť dlhodobéjšie predpovede, podľa prognóz Ministerstva financií bude v Cíferi výpadok na príjmoch od štátu za roky 2020, 2021 a 2022 predstavovať 63 000, 160 000 a 128 000 €. Za tri roky teda Cífer pride približne o 350 000 €, ktoré by sa mohli preinvestovať kdekoľvek v obci. A aj to sú len odhady opierajúce sa o predpoklad, že v budúcom roku sa kríza skončí a nastane silný rast ekonomiky. V praxi to znamená okrem iného aj to, že ak sa chce obec naďalej rozvíjať, či už ide o dokončovanie obecného vodovodu, výstavbu nových tried v ZŠ a MŠ, zvyšovanie bezpečnosti na cestách a ich rekonštrukciu, dostavbu športovísk či iné, mala by sa pokúšať získať čo najviac peňazí z rôznych dotácií. Úspešne tak robila aj v posledných rokoch, vďaka čomu bol rok 2020 s investíciami vo výške 2 900 000 € jeden z najlepších rokov z investičného hľadiska od roku 1989. Pokročilo sa v mnohých projektoch, o ktorých vás priebežne informujeme, medzi nimi aj vo výstavbe protipovodňového kanála, tzv. suchého potoka, pri ktorej sa pozastavím.

Jedným z hlavných bezpečnostných problémov Cífera posledných desaťročí bolo riziko povodní. Paradoxne napriek prítomnosti vodného toku Gidra, tento nie je tým hlavným rizikovým faktorom. Sú nim zrážkové vody pritekajúce do Cífera z celého územia situovaného smerom na Budmerice, ktoré je pokryté najmä poľnohospodárskymi obrábanou pôdou. Druhým podstatným rizikom sú tzv. bleskové povodne, ktoré každoročne zatápajú po intenzívnych búrkach časti niektorých ulíc. Rozsiahla povodeň na suchom potoku na jar roku 2006 a následne dve povodne v lete 2016 sú rukolapným dôkazom reálnosti tohto problému. Napokon, najlepšie by o ňom vedeli rozprávať obyvatelia tých častí obce, ktoré sú povodňami ohrozené. Ide hlavne o ulice Severná, M. R. Štefánika, M. Sch. Trnavského, Trnavská a časti viacerých priľahlých ulíc. V minulosti bola voda v tzv. suchom potoku takmer každú jar, a hoci sa tento jav takmer vytratil, neznáma to, že sa už nikdy nezopakuje. Ako ukázali roky 2006 a 2016, môže sa prekvapivo vrátiť s omnoho väčšími rozmermi. S aktuálne prebiehajúcou klimatickou zmenou ide totiž ruka v ruke aj zvyšujúca sa frekvencia a intenzita extrémnych javov ako sú napríklad privalové dažde. Aj preto sa obec od roku 2011 niekoľkokrát snažila získať dotáciu na rekonštrukciu suchého potoka, čo sa jej nakoniec podarilo. V roku 2020 stavbu zrealizovala spoločnosť AVA-stav, s.r.o. išlo o komplexný a náročný projekt najmä z toho dôvodu, že pri ňom boli nevyhnutné preložiť celých úsekov inžinierskych sietí, predovšetkým na uliciach Trnavská, Moyzesova a Štefánikova, dlhšie odstávky viacerých úsekov komunikácií či práce v sťažených podmienkach v záhradách. Zároveň stavba preverila toleranciu obyvateľov týchto častí obce, keďže museli znášať rôzne obmedzenia, či zvýšenú úroveň hluku a prachu. Ako pri každej zložitejšej stavbe, aj tu sa vyskytlo množstvo nepredvídaných problémov a s nimi spojených nedostatkov pri realizácii. Za trpezlivosť obyvateľom úprimne ďakujem. Dnes je stavba aj vďaka nim po desaťročnej snahe obce takmer hotová a môže slúžiť – chrániť pred povodňami. Obec plánuje na kanál napojiť aj odvodnenie priľahlých komunikácií, čím sa jeho význam ešte posilní. Celková investícia do stavby dosiahla výšku 2 285 000 €. Verím, že táto obrovská suma, množstvo vydané energie i dlhoročný prípravný proces mali zmysel a časom ho docení veľká väčšina obyvateľov. V budúcnosti sa môže ešte dobudovať záchranný polder nad Cíferom, ktorý je doplnčujúcim prvkom k suchému potoku.

(pokračovanie na str. 2)

CÍFERSKÉ NOVINY – vydáva Obec Cífer, Nám. A. Hlinku 31, 919 43 Cífer
 IČO: 00312347, Evidenčné číslo: EV 5636/18. ISSN 2585-8858
 Náklad 500 ks. Tlač: Edit print
 Príspevky môžete posilať v elektronickej podobe na adresu:
 sekretariat@cifer.sk. Redakcia si vyhradzuje právo formálne upravovať
 a krátiť príspevky dopisovateľov.

Distribučné miesta:

- Obecný úrad v Cíferi
- Predajňa Praktik Cífer s.r.o.
- Čerpacia stanica ŠMAL Cífer
- Papiernictvo Jana Silná (pri pošte)
- Drogeria Jana Silná

V sumarizovaní roku 2020 budeme pokračovať na ďalších stranách, posledné riadky tohto úvodníka chcem venovať menej technickým veciam. V prvom rade chcem poďakovať všetkým obyvateľom, ktorí počas roka podporovali obec a jej občanov akýmkoľvek spôsobom. Dobrovoľníkom v občianskych združeniach, tým, ktorí na jar šli rúška a pomáhali ostatným, tým, ktorí počas roka pomáhali s údržbou verejných priestorov alebo tým, ktorí na

jeseň pomáhali s testovaním. Zároveň vám všetkým, vážení spoluobčania, prajem dobrý a šťastný rok 2021, a to aj napriek aktuálne prevládajúcemu pocitu neistoty. Želám nám všetkým, aby sa život čo najskôr vrátil do bežných koľají a aby sme takto o rok vnímali koronakrízu len ako matnú spomienku. ■

Maroš Sagan,
starosta obce

K 50. výročiu vzniku Folklórnej skupiny Cífer

Každý človek vedome či nevedome hľadá svoje korene a pôvod. Každý z nás sa snaží pochopiť kým je, odkiaľ prichádza a prečo je taký, aký je. Minulosť nás provokuje, fascinuje a veľa vysvetľuje. Neplatí to len o jednotlivcoch, platí to o aj o rodinách, o národoch a výnimkou nie sú ani dediny či mestá. O pochopenie a zachovávanie minulosti sa pokúša mnoho jednotlivcov aj inštitúcií – historici, múzeá, vydavatelia, spisovatelia. Sú medzi nimi aj ľudia, ktorí sa rôznymi spôsobmi venujú folklóru teda ľudovej kultúre minulosti – hudobnej, slovnej, výtvarnej či tanečnej.

Keď pridete medzi folkloristov, už na prvý pohľad zbadáte, že sú v niečom iní. Že krása a bohatstvo našich predkov zhutnené vo folklóre ich zmenili k lepšiemu, sála z nich optimizmus, radosť a dobromyseľnosť. Aj vďaka tomu tu je folklór dodnes a ukazuje nám nielen minulé piesne a tance, kroje a zvyky, ale vyžaruje aj určitú mentalitu a postoj k životu. Hodnoty, ktorými žili ľudia v minulosti a môžu žiť aj dnes. Zmysel pre krásu, estetiku, spolu-

patričnosť či spontánnu radosť, no rovnako aj skromnosť, pokoru a vzájomnú úctu.

Cíferania majú to šťastie, že tieto poklady minulosti im až dodnes mal kto zachovávať a rozvíjať. Už v dvadsiatych rokoch 20. storočia to boli Dramatický krúžok Jána Palárika či prvá národopisná skupina a od roku 1970 Folklórna skupina Cífer, ktorá v tomto roku oslavuje jubilejných 50 rokov existencie. Pri tejto príležitosti obec o nej vydala publikáciu vytvorenú p. Mariánom Pavlíkom. V mene obce gratulujem Folklórnej skupine Cífer a vyjadrujem jej verejné uznanie a poďakovanie. Folklór nie je len zakonzervovaná minulosť, folklór môže byť aj štýlom života, postojom každého z nás. Prajem Folklórnej skupine Cífer, aby aj ďalšie desaťročia úspešne obohacovala našu obec krásou viditeľnou aj neviditeľnou... ■

Maroš Sagan,
starosta obce

Výstavba v obci v roku 2020

Ako bolo napísané v úvodníku, rok 2020 bol rekordný z hľadiska kapitálových investícií do obecnej infraštruktúry, keď sa spolu preinvestovalo vyše 2 900 000 €. Väčšina z realizovaných projektov bola výsledkom intenzívnej aktivity obce v oblasti dotačných schém v posledných rokoch. Najväčším z nich bola rekonštrukcia suchého potoka (1 680 000 € v roku 2020), ktorá bola podrobnejšie popísaná vyššie. Ďalšou oblasťou, kde obec dlhodobo investuje nemalé zdroje je dokončovanie vodovodu v obci. V roku 2019 to bolo vyše 450 000 €, v roku 2020 zase 280 000 €. Tieto investície boli dotované predovšetkým vodárenskou spoločnosťou Tavo a. s. a z menšej časti štátnym Envirofondom. Pitná voda zostane pre obec prioritou aj v najbližších rokoch. Aktuálne nemá prístup k obecnému rozvodu vody miestna časť Jarná, miestna časť Pác a menšie obytné súbory na Mlynskej ulici, na Kaplinskej ulici, na

Foto: archív OcÚ

Novostavba protipovodňového kanála v záhradách za ulicou M. Sch. Trnavského

Foto: archív OcÚ

Ďalšia vetva vodovodu v Jarnej

Foto: archív OcÚ

Rozostavané nové multifunkčné ihrisko za zastávkou v Jarnej

Foto: archív OcÚ

Výstavba nového chodníka popri hydinárskych závodoch

(pokračovanie na str. 3)

Foto: archív OcÚ

V októbri a novembri prebehla rekonštrukcia krajnice na Mlynskej ulici

Boleházi či v Háji. K dôležitým témam najmä v posledných rokoch patrí aj odpadové hospodárstvo.

V roku 2020 obec zrealizovala nákup technického vybavenia a výstavbu skladovej haly na zberovom dvore spolu v hodnote 225 000 €, pričom 95% z tejto sumy je pokrytých dotáciou z Ministerstva životného prostredia. Ďalšou investíciou sú cykloprístrešky na štyroch miestach v obci v hodnote 205 000 €, z čoho bola dotácia z Ministerstva dopravy 195 000 €. Pozitívny posun, aj keď nie úplné dokončenie, nastal pri projekte chodníka pre peších a cyklistov medzi Pácom a Cíferom, kde bolo preinvestovaných 170 000 €, predovšetkým z dotácie z programu Integrovaný regionálny operačný program. Na jar zostáva dokončiť časť trasy v poli popri štátnej ceste a asfaltovanie niektorých vybudovaných častí. Na jeseň sa obci v spolupráci s Tavos a. s. podarilo na Mlynskej ulici zrekonštruovať problémovú krajinu situovanú nad splaškovou kanalizáciou a jej odvodnenie. Spolu bolo preinvestovaných 120 000 €, spoločnosť obce predstavovala 18 000 €. Ešte v jarných mesiacoch bola ukončená akcia vodozádržné opatrenia v centre obce v hodnote 105 000 €, z veľkej časti financovaných Ministerstvom životného prostredia. Ešte v decembri sa dokončovala výstavba multifunkč-

Foto: archív OcÚ

Spoločným úsilím obce a farníkov z Jarnej sa podarilo zrekonštruovať kríž na cintoríne v Jarnej pôvodne vystavaný rodinou Horvátovou, ktorý sa po premiestnení stal centrálnym krížom cintorína

Foto: archív OcÚ

Nový asfaltový povrch dostali aj vyústenia štyroch ulíc, ktoré križuje nový chodník na Štefánikovej ulici

Foto: archív OcÚ

"Na nádvori DK Pác vybudovalo OZ Pác s obcou a s podporou dotácie z VW Slovakia už druhý herný prvok - trojhojdačku."

ného ihriska v Jarnej v hodnote 66 000 €, na ktorú obec získala dotáciu 38 000 € od Úradu vlády SR. V jarných a letných mesiacoch prebiehala výstavba komunikácií a chodníkov v obytnej zóne Potočná v hodnote 38 000 € ako aj menšie úpravy komunikácií či parkovísk za 15 000 €. ■

OcÚ Cífer

Rozpočet obce na roky 2021-2023 a investičné priority obce v roku 2021

Napriek výpadkom financovania obcí štátom cez podielové dane sa podľa návrhu rozpočtu predloženého na rokovanie obecného zastupiteľstva javí, že rok 2021 bude z investičného hľadiska znovu nadpriemerný. Trendom posledných rokov, ktorému sa nevyvíja ani rok 2021, sú rastúce náklady na originálne školstvo, teda na materskú školu, školský klub detí, školskú jedáleň a základnú umeleckú školu. Je to spôsobené najmä niekoľkonásobným zvyšovaním plátov pedagogických zamestnancov v posledných rokoch, ktoré bolo síce oprávnené, no štát na obciam neposiela dostatočné finančné prostriedky. Druhou kontinuálne rastúcou položkou je odpadové hospodárstvo. Okrem toho, že štát zvyšuje poplatky za uloženie zmesového odpadu na skládkach, sa radikálne zvyšujú náklady na likvidáciu konároviny a dreveného odpadu. Len v roku 2020 sa vyšplhali nad 10 000 €, pričom do roku 2019 boli tieto náklady takmer na nule. Zároveň od roku 2021 je obec povinná postupne zaviesť systém zberu a likvidácie kuchynského odpadu, ktorý v tom istom roku odčerpá z rozpočtu výše 6 000 €. Ostatné programy rozpočtu sú v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi štandardné, návrh počítá napríklad aj s dotáciami občianskym združeniam a s postupným rozbehom obecných kultúrnych podujatí.

Pokiaľ v návrhu rozpočtu nenastanú zásadné zmeny a rozpočet sa bude napínať v pôvodnej podobe, prinesie rok 2021 aj celý rad investičných akcií. Časť z nich je pokračovaním už rozbehnutých dotačných projektov – rekonštrukcia verejného osvetlenia v centre obce (15 000 €), úprava okolia multifunkčného ihriska v Jarnej (10 000 €), rekonštrukcia šatní v areáli futbalového štadióna (20 000 €), chodník Pác – Cífer (250 000 €), chodník pre peších a cyklistov v Cíferi na Štefánikovej, Bernolákovej a Trnavskej (480 000 €), doplatok za projekt rekonštrukcia suchého potoka (370 000 €). Okrem týchto akcií sa bude realizovať hrubá stavba prístavby športovej haly so štyrmi vyučovacími triedami na poschodí (300 000 €), pokračovanie výstavby vodovodu v Jarnej (200 000 €) a rekonštrukcia verejných priestranstiev – parkovisko pred poštou a priestor pred cintorínom od Cintorínskej ulice (81 000 €). Spolu s ďalšími kapitálovými výdavkami pôjde spolu o 1 800 000 €. Z vyššie uvedených výdavkov je zrejme, že rozpočet nadväzuje na priority obce posledných rokov – bezpečnosť pri hlavných cestách, školstvo a dobudovanie vodovodnej siete. Zostáva dúfať, že už aj tak okresané rozpočty miest a obcí neprejdú v roku 2021 ďalšou šokovou terapiou. ■

OcÚ Cífer

Pripravované projekty obce

Okrem projektov, na realizáciu ktorých sú už v rozpočte obce vyčlenené prostriedky, obec každý rok pracuje aj na príprave ďalších investičných akcií. Momentálne je niekoľko takýchto projektov v rôznom stupni rozpracovanosti. Jedným z tých hlavných je pristavba základnej školy, na ktorú obec podá v januári žiadosť o stavebné povolenie. Vďaka nej by malo vzniknúť v ZŠ ďalších 9 vyučovacích tried a jedální. Stavba by mala získať stavebné povolenie na jar 2021, jej financovanie sa predpokladá z eurofondových zdrojov. Ďalšou pripravovanou stavbou pre cíferské školstvo je nová budova škôlky v miestnej časti Pác, kde by mala vzniknúť dvojtriedna filiálka cíferskej škôlky, aktuálne sa kreslí projekt pre stavebné povolenie. Financovanie hrubej stavby má podľa zmluvy s obcou zabezpečiť developer, ktorý stavebnú zónu buduje. Už prichystaným projektom je pristavba športovej haly so sociálnymi zariadeniami, na ktorú obec v roku 2021 bude žiadať zdroje z Ministerstva školstva. Nevyhnutnosť ďalších investícií je zrejmá aj v odpadovom hospodárstve. Cieľom obce v nakladaní so separovaným odpadom je okrem zvyšovania miery separovania aj zlepšenie obslužnosti na zberovom dvore a riešenie kompostovania bioodpadu vo vlastnej réžii. Obec zadala projektantom riešenie zmeny a dobudovania dopravy na zberovom dvore a v jeho okolí, ako aj komunikácie a spevnených plôch pre malé kompostovisko v jeho blízkosti. Po desaťročiach nevyhnutných investícií do školstva, vodovodu, kanalizácie či bezpečnosti v podobe chodníkov a protipovodňových

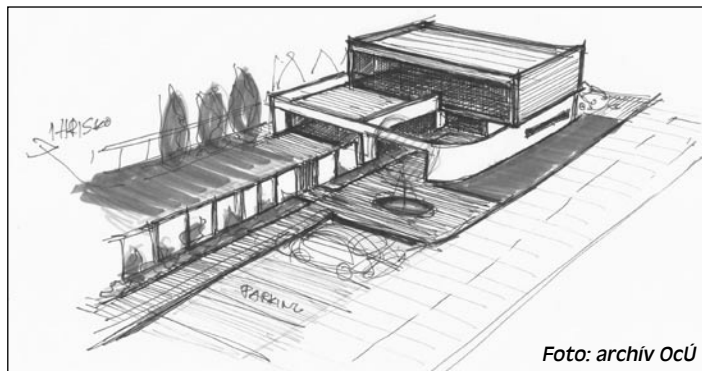

Foto: archív OcÚ

Náčrt novej budovy materskej školy na Páci

opatrení sa v najbližších rokoch vytvorí priestor na rekonštrukciu miestnych komunikácií. Jedným z prvých takýchto projektov bude rekonštrukcia vozovky na ulici M. Sch. Trnavského, na ktorú bol zadaný projekt. Zároveň obec priebežne chystá aj projektové dokumentácie na dobudovanie siete chodníkov v obci tak, aby pokrývali všetky hlavné dopravné komunikácie. Poslanci OZ zvažujú aj návrh starostu situovať v budúcnosti na bývalom pozemku chovateľov nové moderné zdravotné stredisko, keďže je predpoklad vypísania výziev na dobudovanie zdravotníckej infraštruktúry v najbližšom programovom období eurofondov.

OcÚ Cífer

Od 1. decembra obec dáva do užívania verejnosti nové cykloprístrešky

Dňom 1.12.2020 sa spustila funkčnosť cykloprístreškov, ktoré obec vybudovala v roku 2020 a ktoré z veľkej časti financovala z dotácie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Prístrešky sú vybudované nasledovne: 1 ks v blízkosti železničnej stanice, 1 ks pri vstupe na futbalový štadión, 1 ks pri autobusovej zastávke v centre obce pri DK Cífer, 1 ks pri vstupe na kúpalisko Pác. Parkovisko pre bicykle „bike and ride“ na železničnej stanici obsahuje uzamykateľný prístrešok s 20 miestami pre bicykle a 6 stojanmi na kolobežky, ako aj 5 exteriérovými stojanmi na bicykle. V budúcom roku pribudne ešte jeden prístrešok pre 16 bicyklov a 8 vonkajších stojanov. Parkovisko pri vstupe na futbalový štadión obsahuje 24 vnútorných miest na bicykle a 4 vonkajšie stojany. Prístrešok „bike and ride“ pri DK Cífer obsahuje 24 stojanov na bicykle a zároveň je pri ňom umiestnený servisný stojan a štyri vonkajšie kovové stojany na bicykle. Parkovisko pre bicykle pri kúpalisku Pác poníma 20 stojanov pre bicykle, 6 stojanov pre kolobežky a 5 vonkajších obojstranných stojanov na bicykle.

Zmyslom chránených prístreškov je okrem zvýšenia počtu parkovacích miest či poskytnutia ochrany pred poveternostnými podmienkami predovšetkým zvýšenie bezpečnosti. To znamená minimalizovanie možnosti krádeží či poškodzovania bicyklov, keďže vstup do prístrešku bude možný len na základe použitia personifikovaného čipu alebo prostredníctvom jednorazového vstupného kódu zaslaného správcovským systémom cez SMS. To znamená, že ak chce niekto začať používať prístrešok, môže tak urobiť buď získaním čipu, alebo zaregistrovaním sa v systéme spoločnosti Ecoprogress, ktorá prevádzkuje za poplatok systém evidencie používateľov.

Prvú možnosť – získanie čipu za poplatok vo výške 10 € na 2 roky, môže používateľ vybaviť na obecnom úrade v Cíferi počas stránkových hodín, a to od 1.12.2020. Na obecnom úrade sa užívateľ registruje, podpíše zmluvu s obcou a za poplatok 10 € získa čip bez potreby opätovného prihlasovania sa alebo platby. Dôchodcovia a študenti majú nárok na zľavu 50 % po predložení preukazu. Oprávnenými užívateľmi môžu byť obyvatelia obce s trvalým/prechodným pobytom v obci, prípadne obyvatelia iných obcí a miest pracujúci v obci Cífer,

ktorí v deň registrácie dosiahnu vek minimálne 18 rokov. Oprávnený užívateľ môže čip poskytnúť aj osobe mladšej ako 18 rokov (napr. svojmu dieťaťu), no zodpovednosť za jeho používanie stále nesie oprávnený užívateľ. V prípade, že užívateľ čip stratí alebo znefunkční a bude chcieť od obce nový čip, tento mu bude vydaný znovu za poplatok 10 €. Užívateľ je za používanie čipu zodpovedný, preto by mal akúkoľvek stratu okamžite nahlásiť na obecnom úrade, ktorý čip znefunkční. Ak čip majiteľ znovu nájde, obecny úrad mu môže obnoviť jeho funkčnosť. Druhá možnosť – spoľatné používanie cez systém spoločnosti Ecoprogress, je popísaná na webovej stránke spoločnosti: cyklo.ecoprogress.eu. Rovnako postup nájdete uvedený priamo na jednotlivých prístreškoch.

Cykloprístrešky odporúčame používať hlavne majiteľom novších či drahších bicyklov. Zvýšená miera zabezpečenia spočíva:

- v chránenom vstupe, ktorý sa dá zneužiť jedine krádežou alebo chybou používateľov – ak prístrešok nezavrie po jeho použití,
- v kamerovom zázname zaregistrovanom kamerovými systémami umiestnenými priamo v prístreškoch, ktoré evidujú predovšetkým vstupný priestor,
- v evidencii odomknutí a uzamknutí (odomky sa jednoduchým priložením čipu na čítačku, uzamyká sa dotiahnutím dveri do koncovej polohy) registrovanými užívateľmi. Systém eviduje každého jedného užívateľa, ktorý otvoril a zatvoril/nezatvoril dvere, exteriérovými kamerami, ktoré snímajú okolie prístrešku.

Samozrejme, každý ochranný systém sa dá prelomiť, avšak tento systém je niekoľkonásobne lepšie zabezpečený ako doterajšie možnosti parkovania bicyklov a veríme, že aj vďaka zodpovednosti užívateľov sa pri používaní prístreškov nebudú objavovať ďalšie krádeže. Preto užívateľov prosíme, aby si vždy po odchode preverili, že prístrešok správne zatvorili. Zároveň samozrejme odporúčame, aby si aj bicykel v prístrešku naďalej uzamykali svojimi zámkami.

Vážení spoluobčania, používatelia bicyklov či cyklofanúšikovia, obec Cífer sa teší, že aj touto drobnou infraštruktúrou zlepši podmienky pre pohyb na bicykloch v obci a praje vám veľa bezpečne najazdených cyklokilometrov. ■

OcÚ Cífer

Evidencia produkcie zmesového odpadu obyvateľmi obce – cesta k spravodlivejším poplatkom

Takmer všetkým domácnostiam v našej obci boli v priebehu decembra označené smetné nádoby na komunálny odpad elektronickým čipom a bol im doručený nasledovný list: „Obec Cífer prichádza v odpadovom hospodárstve s ďalšou novinkou a tou je čipovanie zberných nádob na zmesový komunálny odpad. Pristupujeme k nemu, pretože chceme mať reálny prehľad a podrobnejšie štatistiky o množstve zmesového odpadu, ktoré každá domácnosť vyprodukuje, ako aj o nádobách a vývozoch zmesového komunálneho odpadu. Nálepky s RFID čipom nám pomôžu optimalizovať náš systém odpadového hospodárstva:

- autá, ktoré vyvážajú odpad budú vybavené čítačkami, ktoré dokážu „prečítať“ čip na každej nádobe a priradiť ju v systéme k danej domácnosti,
- autá zároveň budú vybavené váhou, ktorá bude každú smetnú nádobu vážiť,
- FCC bude sťahovať načítané dáta online do svojho systému,
- FCC poskytne v krátkom čase prístup obci k zozbieraným údajom
- obec poskytne obyvateľom prístup k údajom o ich nádobách: čas zvozu, váha nádoby,
- obec na základe dát zozbieraných za celý rok pri poplatkoch za zvoz a likvidáciu odpadu zvýhodní obyvateľov, ktorí produkujú menej zmesového odpadu,
- obec eliminuje vysýpanie nezaplattených/neočipovaných nádob, k čomu bude nápomocný aj systém GPS prítomný v každom zvozovom aute. GPS systém dokáže presne označiť miesto, na ktorom bola konkrétna nádobka vysýpaná.

Doteraz používaný „plombový“ systém sa už nebude používať, namiesto plomby bude mať každá nádobka čipovú nálepku, ktorá zostane na nádobe aj po ďalšie roky. Vyvezené budú len nádoby označené čipom. Kvôli čipovaniu nádob nemusíte nikam chodiť a nebude vás nič stáť. Budú ho vykonávať v najbližších týždňoch zaškolení pracovníci obecného úradu, konkrétne od 23.11.2020 do 31. 12. 2020. Nový systém evidencie by mal byť spustený od začiatku roka 2021, t.j. od 1. 1. 2021.

K tomu aby sa správne začipovali Vaše zberné nádoby je potrebné, aby ste si svoje zberné nádoby na komunálny odpad označili menom, priezviskom a presnou adresou, napísanou na lístku a prilepenom na nádobe v čase čipovania na vašej ulici. O termíne čipovania Vašej ulice, v ktorom bude potrebné vyložiť označené nádoby na ulicu, vás budeme informovať prostredníctvom miestneho rozhlasu a obecnej web stránky. Prednostne budú čipované zberné nádoby uvedené v informačnom systéme obce s nulovým saldom, tzn., že poplatník/ t. j. pôvodca odpadu má uhradené všetky záväzky voči obci za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vyrúbené právoplatným rozhodnutím. Zberná nádobka, ktorej poplatník má voči obci nedoplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, nebude dočasne očipovaná a tým pádom, do času umiestnenia čipu, ani obslužená. Elektronický čip má vizuál nálepky, ktorá v sebe nesie informáciu o zbernej nádobe. Jej pokus o prelepenie, prípadné poškodenie môže spôsobiť, že sa stane neaktívnym a zberná nádobka nebude obslužená. Čip je majetkom obce. Nový čip bude poplatníkovi inštalovaný len povereným pracovníkom obce, ktorý opätovne overí všetky údaje k zbernej nádobe. Nový systém evidencie má za cieľ:

- nastavenie spravodlivejšieho systému pre zodpovedných obyvateľov, ktorí poctivo separujú a tým produkujú menej zmesového odpadu,
- elimináciu nežiaducich javov ako čierne vývozy,
- v konečnom dôsledku zvýšenie miery separácie obyvateľmi,
- k týmto cieľom prispieje aj podobný systém evidencie produkcie odpadov domácností, ktorý obec zavedie na zbernom dvore, o podrobnostiach vás budeme informovať.

Vážení spoluobčania, týmto vám vopred ďakujeme za porozumenie a súčinnosť. Obec Cífer.”

Samozrejme takéto zmeny vyvolali množstvo súvisiacich otázok, na ktoré postupne odpovedáme.

1. Prečo sa nečipujú plechové nádoby na komunálny odpad? Čipovanie plechovej nádoby na komunálny odpad je technicky náročnejšie a omnoho drahšie ako čipovanie plastovej. V súčasnosti sú všetky nádoby fyzických osôb v ich vlastníctve. Obec Cífer rokuje s FCC Group o možnosti výmeny plechových nádob za repasované plastové nádoby, ktoré by nám predala spoločnosť FCC Group a ktoré by boli majetkom Obce Cífer. Tým obyvateľom, ktorí si nezakúpia miesto plechovej nádoby plastovú obec ponúkne použitú plastovú.

2. Už mám začipovanú nádobu, chcem ju vymeniť za novú. Ako prebehne čipovanie? Na starej nádobe čip znehodnotí pracovník obecného úradu a zabezpečí očipovanie novej nádoby.

3. Nebola mi očipovaná zberná nádobka, neskoro sme ju umiestnili pred dom. Nádoby, ktoré sa nepodarilo začipovať z technických príčin alebo z dôvodu nedostupnosti nádob budú do konca roka 2020. Termíny budú oznámené miestnym rozhlasom a na internetovej stránke Obce Cífer. Obec vedie evidenciu nielen začipovaných nádob ale aj tých, ktoré sa na danej ulici nezačipovali. Každý vlastník takejto nádoby bude obcou oslovený kvôli čipovaniu znovu.

4. Mám očipované dve smetné nádoby, postačuje mi jedna. Môžem druhú nádobu poskytnúť synovi, ktorý býva na inej ulici? Nie. Čip v sebe nesie informáciu o poplatníkovi ako je ulica, číslo domu, veľkosť nádoby. Z tohto dôvodu nie je možné prenášať nádoby. Je však možné požiadať o zrušenie čipu obcou. V takom prípade príde čip znehodnotiť pracovník obecného úradu a danú nádobu môže následne použiť iná domácnosť, avšak za predpokladu, že bude znovu začipovaná v danej domácnosti.

5. Je možné dať si označiť viac smetných nádob? Nie. V zmysle platného Všeobecne záväzného nariadenia o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Cífer č. 6/2016 máme v obci Cífer regulované veľkosti smetných nádob na počet osôb v domácnosti.

Ak vám nestačí objem, ktorý v súčasnosti platíte, je potrebné

Veľkosť domácnosti	Limit objemu povoleného komunálneho odpadu v litroch
Maximálne 2 osoby	120 l (t.j. 1 x 120 l nádobka)
Maximálne 4 osoby	240 l (t.j. 2 x 120 l nádobka alebo 1 x 240 l nádobka)
Maximálne 6 osôb	360 l (t.j. 1 x 120 l a 1 x 240 l nádobka alebo 3 x 120 l nádobka)
Minimálne 7 osôb	480 l (t.j. 2 x 240 l nádobka)

dokúpiť si novú nádobu, prihlásiť na OcÚ, zaplatiť ročný poplatok podľa VZN a následne bude na novú nádobu nalepený nový čip.

6. Ak v priebehu roka nevyprodukujem žiadny komunálny odpad, čiže ani raz nevyložím smetnú nádobu, budem oslobodený od platenia miestneho poplatku za zber a zneškodnenie komunálneho odpadu? Nie. V zmysle zákona, každý občan SR musí platiť za komunálny odpad. Tento poplatok nie je iba poplatkom za odvoz komunálneho odpadu, ale aj zabezpečovania likvidácie čiernych skládok, fungovania zberného dvora, zvyšovania informovanosti v oblasti separovania odpadu a funkčnosť systému zberu a likvidácie odpadu ako takého. O systéme zliav v závislosti od množstva vyprodukovaného odpadu rozhodne obecné zastupiteľstvo a bude sa aplikovať od roku 2022 na základe zaevidovaných údajov z roku 2021. Táto informácia bude komunikovaná následne do každej domácnosti. Predpokladá sa, že každá domácnosť bude naďalej platiť určitú fixnú sumu v závislosti od počtu osôb, pričom táto fixná časť bude tvoriť väčší podiel z celého poplatku. Menší podiel z celého poplatku bude pohyblivý v závislosti od produkcie zmesového odpadu domácnosťou v predchádzajúcom roku. ■

Celoplošné testovanie na Covid 19 v Cíferi v dňoch 31. 10. – 1. 11. 2020

Koncom októbra boli mestá a obce na Slovensku postavené vládou SR pred náročnú úlohu. V spolupráci s Ozbrojenými silami SR mali zabezpečiť celoplošné testovanie na Covid 19. Vzhľadom na krátkosť času na prípravu a absenciu skúseností s týmto typom úloh boli namiesto obavy, či ju obce a mestá zvládnu. Po testovaní sa ukázalo, že ju splnili na výbornú, čím sa potvrdilo, že obce a mestá sú jednou z najefektívnejších a najakčieschopnejších zložiek verejnej správy. Dokázali v priebehu pár dní dať dohromady nielen skupiny dobrovoľníkov ale aj zdravotníkov. Zároveň zabezpečili nákup a dodávku potrebného materiálu, vybavenie miestností na testovanie, celú potrebnú logistiku a financovanie personálneho a materiálneho vybavenia. Vo veľkej miere tým suplovali menej flexibilné štátne zložky a prispeli tak k dobrému priebehu testovania.

V Cíferi bolo počas prvého hektického dňa testovania na piatich odberových miestach urobených takmer 3000 testov. Druhý deň bol naopak veľmi pokojný. V športovej hale a v dome kultúry v Cíferi pracovali 4 odberové miesta, ktoré otestovali cca 700 obyvateľov. Spolu tak bolo vykonaných 3700 testov, s celkovým podielom pozitívnych testov 0,25%.

Obec Cífer ďakuje všetkým, ktorí sa podieľali na testovaní, konkrétne zdravotníkom, administratívnym pracovníkom, ostatným dobrovoľníkom, dobrovoľným hasičom, policajtom, vojakom a zamestnancom obecného úradu. Zaslúžia si mimoriadne uznanie nielen za namáhavú prácu, ale aj za veľkú mieru rizika, ktorú pri tejto

Foto: archív OcÚ

práci boli ochotní podstúpiť. Rovnako ďakujeme aj sponzorom, ktorí prispeli na túto akciu materiálne: Rodina Kirinovič (dezinfekcia), A3M (ochranné štíty), Golemtech a I-Termix (kamerový prenos), Rodina Plesková (perá a zvyražňovače); Emília Chmurová, Helena Morvayová, Kristína Minaričová a Katarína Novotová (zákusky a koláče). Samozrejme vďaka za trpezlivosť a porozumenie patrí aj všetkým občanom, ktorí sa prišli otestovať.

OcÚ Cífer

VÝZVA

na zaplatenie nedoplatku dane z nehnuteľnosti, dane za psa a poplatku za komunálny odpad za rok 2020

Obec Cífer ako správca dane z nehnuteľností, dane za psa, poplatku za komunálny a drobný stavebný odpad, týmto upozorňuje občanov - daňovníkov na zaplatenie nedoplatkov daní a poplatkov.

V zmysle zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a VZN č. 9/2019 bola daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Touto cestou vyzývame všetkých daňovníkov, ktorí doposiaľ daň z nehnuteľností, daň za psa a poplatok za komunálny odpad na rok 2020 neuhradili, aby si túto povinnosť splnili, najneskôr do 31.12.2020, a to buď zaplatením v pokladni obecného úradu v Cíferi alebo na účet obce, a tak sa vyhli prípadným sankciám.

V najbližších dňoch všetkým neplatičom bude obec zasielať písomné výzvy, v ktorých daňovníkov upovedomí o následkoch nezaplatenia daní a poplatkov. ■

Priznanie k dani z nehnuteľnosti treba doručiť do konca januára 2021

Oznam je smerovaný všetkým občanom, ktorí v roku 2020 nadobudli, respektíve predali nehnuteľný majetok.

Dovoľujeme si touto cestou upozorniť občanov, u ktorých **došlo k zmene vlastníctva nehnuteľnosti** - to znamená, že v roku 2020 **nadobudli nehnuteľný majetok** (pozemok, byt, garáž, rodinný dom, rekreačnú chatu alebo chalupu a pod.) alebo ho naopak **predali**, že sú povinní doručiť na oddelenie správy daní a poplatkov Obecného úradu Cífer vyplnené tlačivo – „**Priznanie k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje**“ a prílohu na tlačivo podľa druhu nehnuteľnosti, a to najneskôr **do 1. februára 2021**.

Uvedené tlačivo je k dispozícii na Obecnom úrade v Cífer, na oddelení správy daní a poplatkov, prípadne si ho daňovník môže stiahnuť z webovej stránky www.cifer.sk.

Pri podávaní daňového priznania je potrebné doložiť kópiu dokladu o nadobudnutí nehnuteľnosti /kúpe alebo predaji/, rozhodnutie Okresného úradu Trnava, odbor katastrálny, právoplatné

osvedčenie o dedičstve, právoplatné stavebné povolenie, právoplatné kolaudačné rozhodnutie, list vlastníctva a pod.

Táto povinnosť sa týka aj fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb.

V prípade, že u občana alebo podnikateľa v priebehu roku 2020 nedošlo k žiadnej zmene vo vlastníctve nehnuteľnosti, daňové priznanie sa nepodáva.

Obec má evidenciu daňovníkov z daňového priznania podaného v minulých rokoch a podľa nej vyrubí daň z nehnuteľnosti.

Miestny poplatok za komunálne odpady

V zmysle platného VZN č. 9/2019 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Cífer správca poplatkov zníži alebo odpustí na základe písomnej žiadosti poplatníka, že viac ako 90 dní v zdaňovacom ob-

(pokračovanie na str. 7)

dobí sa nezdržiava alebo sa nezdržiaval na území obce:

- o 100 % za obdobie, za ktoré poplatník obci preukáže, že sa zdržiava v nápravnovýchovnom zariadení - výkon väzby alebo trestu,
- o 100 % za obdobie, za ktoré poplatník obci preukáže, že sa zdržiava v zariadení poskytujúceho sociálne služby pobytovou formou,
- o 100 % za obdobie, za ktoré poplatník obci preukáže, že sa zdržiava v zahraničí (na základe potvrdenia o pobyte v zahraničí, pracovného povolenia dokladujúceho potrebu zotrvania v zahraničí počas daného obdobia, z dôvodu pracovných, služobných povinností, z dôvodu štúdia v zahraničí atď.),
- o 50 % za obdobie, za ktoré poplatník obci preukáže, že sa zdržiava v študentskom domove, alebo na internáte,
- o 50 % za obdobie, za ktoré poplatník – vlastník nehnuteľnosti obci preukáže, že sa v obci nezdržiava, pokiaľ sa nejedná o rekreačnú chatu alebo záhradný domček,
- o 100 % za obdobie, za ktoré poplatník, ktorý nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti v obci preukáže, že sa zdržiava v inej obci, kde je poplatníkom.

Podkladmi pre zníženie resp. odpustenie poplatku sú hodnovonné doklady, z ktorých jednoznačne vyplýva počet dní pobytu poplatníka mimo obce, a to:

- potvrdenie nápravnovýchovného zariadenia o výkone väzby alebo trestu,
- potvrdenie zariadenia poskytujúceho sociálne služby pobytovou formou,
- potvrdením, že sa v určenom období zdržiava alebo zdržiaval v zahraničí (na základe potvrdenia o pobyte v zahraničí, pracovného povolenia dokladujúceho potrebu zotrvania v zahraničí počas daného obdobia, z dôvodu pracovných, služobných povinností, z dôvodu štúdia v zahraničí atď.). V prípade, že potvrdenie nie je v slovenskom alebo v českom jazyku, je potrebné doložiť aj preklad.
- potvrdenie študentského domova, alebo internátu o ubytovaní,
- potvrdením o zaplatení poplatku v inej obci, kde sa v skutočnos-

ti zdržiava, pokiaľ sa nejedná o rekreačnú chatu alebo záhradný domček,

f) potvrdením o zaplatení poplatku v inej obci, kde sa v skutočnosti zdržiava.

Žiadosti a doklady o zníženie resp. odpustenie poplatku za komunálny odpad je potrebné doručiť na oddelenie správy daní a poplatkov Obecného úradu Cífer podľa VZN obce č. 9/2019 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Cífer.

Ďalej správca stanovil zníženie sadzby poplatku podľa článku 22 odsek 1 písm. a) VZN č. 9/2019 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Cífer o 12 % poplatníkom :

- fyzickej osobe staršej ako 62 rokov. Pre splnenie podmienky veku nad 62 rokov je rozhodujúci vek k 1.1. príslušného kalendárneho roka,
- fyzickej osobe, ktorá je v hmotnej núdzi a
- fyzickej osobe, ktorá je držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len „ŤZP“), držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len „ŤZP/S“) alebo prevažne alebo úplne bezvládna fyzická osoba.

Podkladom na zníženie poplatku je písomná žiadosť, fotokópia preukazu a Rozhodnutie o vydaní preukazu fyzickej osoby s ŤZP alebo ŤZP/S z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak má poplatník už uplatnené zníženie poplatku z uvedeného dôvodu z predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia nedošlo u neho k žiadnej zmene opätovne nemusí žiadať o jeho zníženie. Ak je občan rozhodnutím z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny uznaný za občana ZŤP v priebehu kalendárneho roka, môže požiadať o znížený poplatok v príslušnom zdaňovacom období na obdobie od dátumu právoplatnosti rozhodnutia o vydaní preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím do konca zdaňovacieho obdobia.

Písomnú žiadosť o zníženie poplatku musia podať aj fyzické osoby staršie ako 62. rokov. ■

OcÚ Cífer

Miestny poplatok za rozvoj

Od 9. 3. 2017 je v obci Cífer zavedený tzv. poplatok za rozvoj. Jedná sa o poplatok, ktorý uhrádza stavebník stavajúci novú stavbu na území obce. Vybraná čiastka má v zmysle zákona č. 447/2015 Z.z. o miestnom poplatku za rozvoj v znení neskorších predpisov slúžiť napríklad na budovanie a rozvoj materskej a základnej školy, športovej, sociálnej a kultúrnej infraštruktúry, sociálneho bývania, zdravotníckeho zariadenia, úpravu a výsadbu zelene, budovanie miestnych komunikácií, parkovacích plôch, verejného osvetlenia, technickej infraštruktúry a podobne.

Inak povedané, každý, kto postaví dom, chce mať tiež vybudovaný chodník, cestu, verejné osvetlenie, pripojenie na kanalizáciu, peknú škôlku, peknú školu, pekné zdravotné stredisko a kultúrny dom, veľa zelene a podobne, avšak súčasné príjmy obci nie sú schopné pokryť financie na výstavbu a modernizáciu infraštruktúry.

Kedy vzniká poplatková povinnosť

Poplatková povinnosť vzniká dňom právoplatnosti stavebného povolenia, dňom právoplatnosti rozhodnutia o povolení zmeny stavby pred jej dokončením, dňom právoplatnosti rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby alebo dňom doručenia oznámenia stavebného úradu k ohlásenej stavbe.

Aká je výška poplatku za rozvoj

Zákon umožňuje stanoviť poplatok v rozmedzí 3 - 35 eur na každý začatý m² podlahovej plochy nadzemnej časti budovy.

Obec stanovila výšku poplatku (VZN č. 10/2019 o miestnom po-

účel vyžitia stavby	sadzba poplatku na m ²
stavby na bývanie	15 eur
stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu	15 eur
priemyselné stavby a stavby využívané na skladovanie vrátane stavieb na vlastnú administratívu	20 eur
stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, stavby využívané na skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou	20 eur
ostatné stavby	20 eur

platku za rozvoj) nasledovne: **Ako sa poplatok vypočíta?**

Poplatok sa vypočíta ako násobok základnej sadzby poplatku (pri stavbách na bývanie 15 eur) a výmery podlahovej plochy nadzemnej časti budovy. Prvých 60 m² podlahovej plochy je od poplatku oslobodených. Poplatok sa vyrubuje po nadobudnutí právoplatnosti stavebného povolenia.

Chceme byť rozvíjajúca sa obec, alebo chceme stagnovať?

Zavedenie či zvyšovanie akéhokoľvek poplatku nie je populárne. Obec však nedisponuje nekonečným rozpočtom a musí hospodáriť s príjmami od štátu a obyvateľov. Ak sa chceme porovnávať s inými obcami, ktoré nespia, ale sa rozvíjajú, tak musíme počítať s tým,

že rozvojové aktivity musí obec z niečoho zaplatiť, teda okrem rozumného hospodárenia musí zvýšiť svoje príjmy. K tomu obce nabáda aj štát, preto zaviedol možnosť miestneho poplatku za rozvoj. ■

OcÚ Cifer

Služby obecného právnicka

v rámci bezplatného právneho poradenstva môžete využiť 13. januára a 10. februára 2021 od 16.15 h. Na poradenstvo je potrebné vopred sa zapísať na obecnom úrade, tel. 033 55 99 132, sekretariat@cifer.sk.

Zdroj: Pixabay

Sčítanie domov a bytov v roku 2021

V Slovenskej republike sa realizuje podľa nového konceptu založeného na využití existujúcich dátových zdrojov a znížení administratívnej záťaže obyvateľov.

Sčítanie domov a bytov vykoná obec alebo, v prípade hl. mesta Bratislavy a mesta Košíc, mestská časť (ďalej len „obec“), tzn. prebehne bez účasti obyvateľov, čím sa práve u nich významne zníži administratívna záťaž.

Rozhodujúci okamih sčítania, na ktorý sa vzťahujú zisťované údaje, je **polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021**. Rozhodujúci okamih sčítania je časový bod, ku ktorému je potrebné vyplňať všetky požadované údaje o domoch a bytoch.

Predmetom sčítania sú všetky byty v domoch bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obývané obydlia, ktoré sú obývané k rozhodujúcemu okamihu sčítania. Medzi iné obydlia, ktoré sú predmetom sčítania patria napríklad obývané chatrče rómskych komunít, ktorým nemôže byť pridelené súpisné číslo a teda ani adresný bod v Registri adries, obývané garáže, obývané houseboaty, obývané neskolaudované rodinné domy a iné obývané objekty primárne určené na bývanie.

Sčítanie domov a bytov sa uskutoční **výlučne elektronickou formou, pomocou Elektronického systému pre sčítanie domov a bytov**. Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov bude mať obec k dispozícii počas celej doby sčítania.

Doba sčítania domov a bytov trvá od 1. júna 2020 do 12. februára 2021, čo predstavuje 255 dní.

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov poskytne jeden formulár pre každý „byt v dome“, o ktorom sa zbierajú požadované údaje a údaje o domoch budú odvodené z údajov o „bytoch v dome“ pri spracovaní Štatistickým úradom SR. V predchádzajúcich sčítaniach

bolo potrebné vyplňať osobitné formuláre za byty a osobitné formuláre za domy. Zisťujú sa údaje ako napr.: forma vlastníctva bytu,

poloha bytu v dome, podlahová plocha bytu, počet obytných miestností v byte, typ kúrenia, zdroj energie používaný na vykurovanie.

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov bude obsahovať predvyplnenú databázu. Predvyplnená databáza vznikla integráciou dostupných údajov najmä z Registra adries, Katastra nehnuteľností, Základnej bázy údajov pre geografický informačný systém, Registra organizácií, „Zoznamu stavieb“.

Obec využije pre vyplnenie požadovaných údajov pre účely sčítania domov a bytov rôzne údajové zdroje. Odporúčané sú najmä daňová evidencia, technická správa o urbanistickom, architektonickom a stavebnom riešení stavby, výkresy k projektovej dokumentácii, technická správa o zdravotníckej, plán inžinierskych sietí, technická správa k vykurovaniu, stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie, stavebné povolenie na čističku odpadových vôd, doklad o vývoze septiku a i.

Obec môže osloviť a vyžiadať si údaje o bytoch v bytových domoch od osôb vykonávajúcich správu bytových domov, ktoré vykonávajú správu na území obce.

Sčítanie domov a bytov vykonávajú v obci poverené osoby. Úlohou poverenej osoby je úplne, správne a pravdivo vyplňať údaje o bytoch v domoch v Elektronickom systéme pre sčítanie domov a bytov.

Výsledkom bude databáza sčítaných domov a bytov s aktuálnymi údajmi o bytoch a domoch, ktoré po ďalšom spracovaní vytvoria základnú bázu údajov o domoch a základnú bázu údajov o bytoch, priamo integrované na údaje o obyvateľoch a domácnostiach. ■

OcÚ Cifer

Prvé sčítanie obyvateľov, v ktorom sa každý obyvateľ elektronicky sčíta

Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia Slovenskej republiky. Pre účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v Slovenskej republike trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Obyvateľom sa zároveň rozumie aj občan Európskej únie, ktorý má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt.

Za nepĺnateľného obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony má povinnosť vyplniť sčítací formulár jeho zákonný zástupca.

Všetky údaje, ktoré obyvateľ uvedie v sčítacom formulári sa musia vzťahovať k rozhodujúcemu okamihu sčítania, ktorým je

polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021. Sčítanie obyvateľov prebehne v dobe od **15. februára 2021 do 31. marca 2021**. Obyvateľ bude mať na sčítanie sa šesť kalendárnych týždňov.

Sčítajte sa v roku 2021 elektronicky – rýchlo, jednoducho a bezpečne.

Vyplňte sčítací formulár na www.scitanie.sk alebo cez mobilnú aplikáciu. ■

OcÚ Cifer

Adventný čas

Blížia sa Vianoce a s nimi je tu aj advent. Horiace plamienky adventných sviec nám pripomínajú blížiaci sa vianočný čas. Adventný veniec nie je len dekoratívny predmet, ale je i potenciálny zdroj požiaru.

Požiare vzniknuté otvoreným ohňom z adventných vencov môžu spôsobiť veľké materiálne škody a ohroziť zdravie i život ľudí. Naše domácnosti sú zariadené nábytkom, bytovými doplnkami z textilu, ktoré ľahko horia a umožňujú ľahký prenos požiaru a jeho šírenie v celom byte.

(pokračovanie na str. 9)

Aby adventné veci zdobili naše príbytky bezpečne

■ položte adventný veniec na pevný podklad a sviečky na ňom umiestnite tak, aby sa nemohli prevrátiť,

■ uistite sa, že sviečky sú umiestnené v dostatočnej vzdialenosti od rýchlo horiacich materiálov, ako sú napr. záclony, závesy či police,

■ nenechávajte horieť sviečky na adventnom venci bez dozoru, alebo pri odchode z domu,

■ nikdy nenechávajte deti alebo zvieratá samé v miestnosti, v ktorej horia sviečky.

V prípade, že vznikne požiar i napriek dodržaným bezpečnostným

opatreniam, v prvom rade sa pokúste požiar zhasiť v zárodku vlastnými silami a prostriedkami. Ak sa požiar vymyká z pod vašej kontroly, zavolajte hasičov na linku 150 alebo 112. ■

OcÚ Cífer

Súťaž Márie Hollósyovej vo vyšívaní 2020

Štvrtý ročník kvôli karanténe COVID-19 prebiehal v obmedzenom rozsahu kategórií a len v elektronickej forme. Pozitívom bolo, že elektronická forma umožnila väčšiu účasť vyšivkárok zo vzdialenejších kútov Slovenska. Súčasťou tohtoročnej súťaže bola aj malá ukážka zahraničných prác v elektronickej forme

Tento rok mali pomerne silné zastúpenie vyšivky z východu. Pohár Márie Hollósyovej za rok 2020 získala Helena Kramaričová, Košice-Šaca, za obrus Abov. Ako povedala autorka: „Inšpiráciu k vzoru som čerpala z vyšiviek z Abova. Obrus je ručne vyšívajú plným plochým stehom na zmesovej bavlnenej látke maslovej farby bavlnenými priadkami.“

Okrem hlavnej ceny boli udelené tri ceny pre dospelých. Prvé miesto získala Nina Paukovičová zo Siladíc za košelu pre mládenca vyšitú podľa starého vzoru: „Košelu som ušila podľa starého strihu z obce Siladice, má ručne vsadené sedlo na pleciah z dvojitej látky a rukávy sú prísité tiež spojovacím švíkom. Krajka, tzv. husacia labka, je paličkovaná ručne na objednávku a obojek je pôvodný, šitý zlatou niťou, mužský, tiež nálež v obci Siladice zo zbierky autorky. Použité techniky sú plný steh, dierková vyšivka a gatre. Vyšivka je z knihy A. Lichnerová, Vyšivky, Osveta 1956. Dielo bolo dokončené v roku 2019.“ Druhé miesto získala Eva Gembická z Vidínej za krojovú zásteru vyšitú krivou ihlou. Tretie miesto išlo opäť Anne Krajčovičovej zo Senkvc, tento rok za evanjelické rukávce a obojek z Viničného.

Pani Krajčovičová vedie k vyšívaniu aj svojich troch synov. Trinásťročný Dávid Krajčovič získal ocenenie v detskej kategórii za vyšivku snehuliaka krížikmi a zadným stehom. Druhé detské ocenenie išlo do Hrochote pätnásťročnej Kristíne Muchovej za čiernu krížikovú vyšivku Jána Pavla II. s názvom Totus Tuus: „Ján Pavol II. bol veľmi láskavým pápežom a hlavne mal blízko k mládeži. Práve preto som sa rozhodla vyšiť jeho portrét aj s jeho celoživotným heslom Totus Tuus - Celý tvoj Mária.“

Odbornú porotu tvorili: etnologička Západoslovenského múzea v Trnave Mgr. Aneta Vlčková, ktorá bola predsedníčkou poroty, Mgr. Vladimíra Pribišová, etnologička a knihovníčka Balneologického múzea Imricha Wintera v Piešťanoch a Ing. Dagmar Straková, pod-

Pohár M. Hollósyovej 2020
p. Kramaričová

1. miesto – p. Paukovičová

2. miesto – p. Gembická

3. miesto – p. Krajčovičová

D. Krajčovič, 13 rokov

K. Muchová, 15 rokov

Finalisti

predsedníčka OZ Cíffer a autorka myšlienky oceňovať vyšivačské umenie prostredníctvom súťaže o pohár Márie Hollósyovej.

Súčasťou tohtoročnej súťaže bola aj malá ukážka zahraničných prác v elektronickej forme. Slovenské vyšivky, ktoré boli ocenené v súťaži v predchádzajúcich ročníkoch, sa dostali do povedomia nielen v Českej republike, ale aj v USA a v Austrálii. Víťazné práce z jednotlivých ročníkov budú detailnejšie predstavené vo vyšivačských spolkoch za oceánom. Vyšivky totiž nepotrebujú tlmočníka, majú celosvetový jazyk, ktorému každý rozumie. Zároveň OZ Cíffer vyhlásilo tému na rok 2021 a publikovalo nové podmienky súťaže. Medzi hlavné zmeny patrí zrušenie kategórie Z truhlice našich predkov a jej nahradenie kategóriou Kópia starej vyšivky. Tému na rok 2020, ktorá kvôli karanténe tento rok nebola hodnotená, sme sa rozhodli ponechať aj pre rok 2021 - Kytica poľných kvetov - aby tí, ktorí vyšívali na túto špeciálnu tému, mali možnosť prezentovať svoje umelecké diela. Sme optimisti a veríme, že o rok sa vidíme na piatom ročníku súťaže. ■

„Do vyšívania“, priatelia!

Text a foto: Ing. Dagmar Straková
podpredseda OZ Cíffer

...a predsa sme boli v prezidentskom paláci

14. augusta 2020 sa nám podarilo uskutočniť jednu z mnohých naplánovaných akcií pre rok 2020 - výlet vlakom do Bratislavy. Príprava akcie začala ešte vo februári a to návšteva sídla hlavy štátu, ktorá je výnimočná a musí byť z bezpečnostných dôvodov vopred z oboch strán dohodnutá.

Prípravenú a schválenú návštevu prezidentského paláca ako aj marcový termín však zrušila neočakávaná svetová pandémia. Ale v deň 14.8.2020 sa mi podarilo túto návštevu zrealizovať,

síce s obavami, ale hlavne s rešpektom a dodržaním nariadených bezpečnostných opatrení. A tak 29 členov ZO JDS z Cífera prijala vedúca kancelárie v krásnych priestoroch Grasalkovičovho - pre-

(pokračovanie na str. 10)

zidentského paláca na Hodžovom námestí. Oboznámila nás s históriou paláca, ktorý dal postaviť v r. 1760 gróf Anton Grasalkovič – predseda Uhorskej kráľovskej komory a poradca cisárovnej Márie Terézie ako svoje letné sídlo. Prezreli sme si Hlavnú sálu – miesto oficiálnych prijatí a podpisov dôležitých zmlúv, Zelený salónik, knižnicu. Tu sme objavili aj knihu o histórii našej obce Cífer. Tiež sme si pozreli rokovaciu miestnosť, kanceláriu prezidenta, zasadačku, Kaplnku sv. Barbory. Na záver, práve na pravé poludnie, sme zažili aj výmenu čestnej prezidentskej stráže. Po krásnej prehliadke interiéru paláca sme si oddýchli v záhrade pri fontáne. Odfotografovali sme sa pred sochou - Mária Terézia na koni, ktorá je kópiou sochy z arcibiskupského paláca v Nitre. Prešli sme popri Aleji prezidentov, kde každá hlava štátu, ktorá navštívila Slovensko, zasadila mladý dub. Grasalkovičova záhrada je upravená vo francúzskom štýle a nadväzuje na rozsiahlu záhradu bývalého arcibiskupského paláca, kde v súčasnosti sídli Úrad vlády SR. Chodník zo záhrady nás priviedol až na Hodžovo námestie.

Po krátkej obedňajšej prestávke sme vyšli na Bratislavský hrad a obdivovali sme krásu veľkej hradnej záhrady. Hlavným cieľom návštevy hradu bola svetová výstava „Poklad Inkov“. Výstava názorne spracováva celú históriu osídľovania amerického kontinentu. Stopy dávnej histórie sú doslova vyryté do zlatých masiek, šperkov a obetných nožov. Výstava prezentuje tisíce rokov starý originálny zlatý poklad. Naplnení zážitkami z prezidentského paláca a zo zlaté-

ho pokladu na hrade, posedeli sme si pri kávičke, niektorí pri pohári pívka, či vína v milých Bratislavských uličkách.

V nasledujúcich dňoch septembra a októbra, keď sme dlho poslušne a trpezlivo trávili dni v domácich izoláciách, nás hriali spomienky na výlet do Bratislavy a tešili sme sa na budúce možné aktivity. ■

Text a foto: Eva Vavrínkovičová
podpredsedníčka ZO JDS Cífer

Bohaté tradície folklóru v Cíferi

Recenzia knihy Dlhoročný rozsievac krásy a ľudového umenia, ktorá vyšla pri príležitosti 50. výročia vzniku Folklórnej skupiny Cífer

Šíra rovina v okolí Cífera, ale aj celej trnavskej pahorkatiny, navodzuje pocit, že sa tu človek môže voľne rozletieť. A keď je „už žitko zežaté“, a človek ide a ide po strniskách a keď už po dlhšom čase začne mať dojem, že je krajina jednotvárna, začne si spievať. Najpravdepodobnejšie nejakú ľudovú pieseň, pochádzajúcu zo života dávných obyvateľov tejto v Trnavskom okrese najväčšej obce (4417 duší). Obce s bohatou kultúrnou tradíciou, tradíciou výšiviek a krojov, zborového spevu, ochotníckeho divadla, ľudových piesní a tancov a napokon aj tradíciou Cíferských hudobných jari a Jesenného cyklu koncertov, prinášajúcich a približujúcich ľuďom klasickú hudbu.

Nemôžeme zabudnúť ani na šport, na futbal, hádzanú, na stolný tenis, lebo autor tejto knihy Marián Pavlík (1948) sa veľa rokov zo svojho plodného života bohatého na tvorivé činy, venoval športu, jeho mapovaniu, dôkazom čoho sú jeho predchádzajúce knihy. Športu ako dôležitému fenoménu, zabezpečujúcemu rovnováhu v ľudskom organizme. M. Pavlík sa po celý svoj život profesionálne venoval novinárstvu a publicistike. Spomeňme aspoň jeho redaktorské a šéfredaktorské pôsobenie v Trnavskom hlase a neskôr aj v Novom trnavskom hlase, ale aj vydateľskú a šéfredaktorskú robotu pri vydávaní Cíferpressu, novin pre obyvateľov Cífera (26 rokov) – zodpovedne a živo mapujúceho život obyvateľov obce za uvedené obdobie, čo nijako nie je málo.

Najnovšia Pavlíkova kniha je výsledkom jeho dlhoročnej archívnej činnosti, vytrvalosti, rodáckeho nadšenia, ale aj vysokej morálky a zodpovednosti k dňu, o ktorom je vzhľadom k jeho významu nevyhnutné vypovedať knižne, aby ono bolo zachované pre budúce generácie. Pred našimi očami defilujú príhovory, počnúc príhovorom starostu obce Maroša Sagana, či súčasnej vedúcej Folklórnej skupiny Cífer Kristíny Bachratej, ale aj spomienkovým príhovorom Amálie Krištofovičovej, vedúcej tejto skupiny v rokoch 1991-2018. Nesporným obohatením je zasvätená odborná štúdia o cíferských krojoch. Vďaka bohatej faktografii a kvalitným farebným fotografiám sa dostaneme až k samým začiatkom folklórnych spevácko-tanečných tradícií, na počiatku ktorých stáli ešte v roku

Titulná strana novej cíferskej folklórnej publikácie, vydané v septembri pri príležitosti 50. výročia vzniku FS Cífer. Záujemcovia si ju môžu zakúpiť alebo objednať na sekretariáte Obecného úradu v Cíferi.

1925 nadšenci Jozef Bernadič (ako spevák a tanečník) a Ján Krajčovič-Basista (ako harmonikár).

Iste nie je náhoda, že folklórnu činnosť v Cíferi v roku 1970 obnovil syn Jozefa Bernadiča Ladislav, ktorý sa v Pavlikovej knihe takto vyznáva zo svojho vzťahu k Cíferu: „Som hrdý na Cífer, na jeho bohatú históriu, archeológiu, na kultúrne pamiatky, roľnícke tradície, ľudovú architektúru. Samozrejme aj na ľudovú a zborovú pieseň, zvyky a obyčaje, tanečné a folklórne tradície, typické trnavské nárečie, bohatý kultúrno-spoločenský a športový život. Áno, to je môj Cífer...“ Takže základné chápanie folklóru ako umenia, čo neexistuje oddelené od života, ale priamo zo života pochádza a vychádza, ale aj umenia, čo – existujúc už samostatne – život ovplyvňuje v tom najlepšom zmysle tohto slova, čiže v ľudoch, ktorí ho s láskou a vďakou prijímajú, prebúda dobré, ušľachtilé city a predsavzatia keďže s lás-

kou a vďakou bol tvorený, s láskou k umeniu a k človeku a s vďakou tým, ktorí nám ho zanechali ako dedičstvo.

Kniha Mariána Pavlika je presvedčivým dôkazom toho, že niet nič krajšie a záslušnejšie ako tvoriť hodnoty a že nie je nič múdrejšie a perspektívnejšie ako tieto hodnoty prijímať a nechať na seba pôsobiť ich životodarnú silu. Folklórne umenie je život a jeho prijímanie je cesta vedúca k tomu, aby sa aj život sám stal po určitom nevyhnutnom čase raz veľkým umením. ■

MILAN ZELINKA

(ZDROJ: Literárny týždenník č. 41-42 2020, str. 17)

Poznámka redakcie:

Veľkého uznania sa autorovi publikácie dostalo aj od Ondreja Dema, špičkového odborníka na slovenský autentický folklór. „Obdivujem vás, že ste toľko materiálu (textového a fotografického) dokázali zosumarizovať. Je to publikácia, ktorá nemá obdobu v žiadnej folklórnej skupine na Slovensku...“

Jesenná brigáda – na „všetech svatých“

Na podnet členov „Petang – hrám pre radosť“ sa stretli dôchodcovia z organizácií Občianske združenie Cziffer, z Matice slovenskej, z Klubu dôchodcov a z Jednoty dôchodcov, pôsobiach v Cíferi a dohodli sa uskutočniť brigádu na starom a novom cintoríne v dedine.

Blížil sa sviatok všetkých svätých a dobrovoľníci využili posledné slnečné lúče na skrášľovanie cintorínov. Pán Jožko Haršány vykosil trávnaté plochy v okolí chodníkov cintorína. Brigádnici sa v skupinách po dvoch venovali hrabaniu trávy a suchých listov. Členky miestnej organizácie Jednoty dôchodcov zasa pracovali v okolí areálu nového cintorína.

Členovia klubu Petang hrám pre radosť v novembri zazimovali aj dažďovú záhradu

Zároveň by som vyjadrila veľkú vďaku dobrovoľníkom z klubu „Petang“ za kvetinovú výzdobu v okolí nášho kostola.

Počas celej brigády všetci dobrovoľníci dodržiavali protipandemické odporúčania. ■ Text a foto: Emerencia Cajová, vedúca OZ Cziffer

Obec spomínala na významné výročia

Ani v roku 2020 obec Cífer napriek rôznym obmedzeniam nevynechala spomienky na významné výročia našich moderných dejín. Uskutočnili sa len položením vencov k pamätníkom bez prítomnosti verejnosti. Postupne sme si pripomenuli 102. výročie vzniku prvej Československej republiky dňa 28.10. pri pamätnom dube zasadenom pred DK Cífer; dňa 11.11. sme spomínali na 102. výročie ukončenia Prvej svetovej vojny a na Cíferanov, ktorí v nej padli – pri pamätníku padlých na námestí A. Hlinku a dňa 17.11. sme si uctili pamiatku Nežnej revolúcie a obetí totalitných režimov v Cíferi pri soche Modlitba v parku na Záhradnej ulici. Vzdanie úcty našim predkom, ktorí svojimi osobnými postojmi hájili spoločné

Foto: archív OcÚ

Foto: archív OcÚ

Foto: archív OcÚ

dobro, ako aj pripomínanie vlastnej minulosti, sú v obci Cífer už pevnou a dlhoročnou tradíciou. ■ OcÚ Cífer

Úspešná polstoročnica cíferského folklóru

Slovo folklór v najširšom slova zmysle označuje ľudovú slovesnosť a teda folklór vyjadruje všetko to, čo súvisí s dávnymi prejavmi ľudovej kultúry. Nositelia ľudových tradícií predstavujú živý nástroj odovzdávania nehmotného a hmotného odkazu z generácie na generáciu. Dedičstvo otcov a mám je skryté v kráse ľudových zvykov, tancov, piesní a krojov. Je dobré, ak sa tradície zachovávajú a prenášajú na pokračovateľov zaužívaných zvykov a tradícií. Vstúpiť lásku a úctu k ľudovým tradíciám dokážu iba ľudia, ktorí si ju vypestovali od útleho detstva a majú schopnosť dotvárať, odovzdávať a nadchýňať ďalších pre udržanie týchto tradícií.

Pred päťdesiatimi rokmi vznikla Folklórna skupina v Cíferi. Jej začiatky sú späté s činnosťou národopisnej skupiny, ktorá začala verejne vystupovať v cíferských krojoch s piesňami a tancami v rokoch 1925-1952 pod vedením ľudového umelca Jozefa Bernadiča a heligonkára Jána Krajčoviča-prezývaného Basista. Od roku 1970 sa začala rozvíjať činnosť Folklórnej skupiny Cífer pod vedením Ladislava Bernadiča. Na jej začiatky si živo pamätám, pretože som spoločne s rodičmi absolvovala všetky skúšky a vystúpenia. Prišli prvé naše úspechy na folklórnych festivaloch doma i v zahraničí, nahrávky v rozhlase a televízii.

Foto: archív OGU

V roku 1991 som vystriedala vo vedení Folklórnej skupiny Cífer Ladislava Bernadiča. Počas 27 rokov v tejto funkcii som sa snažila udržať jej štandardne vysokú úroveň, zároveň som rozšírila jej rady o perspektívnych mladých členov a repertoár som značne oživila ďalšími pásmami, piesňami a tancami z Cífera. Obec a náš región sme sa snažili naďalej zviditeľňovať a úspešne reprezentovať na vystúpeniach po celej našej vlasti, ako aj v zahraničí, o čom svedčí zisk viacerých ocenení a uznání. V dobrom stave a kondícii som v roku 2018 zanechala vedenie folklórnej skupiny svojej neteri Kristíne Bachratej. Verím, že pod jej vedením bude naďalej prevíťvať, pokračovať v udržiavaní a odovzdávaní folklórnych tradícií obce, v čom jej budem všemožne nápomocná.

Vznik, história a činnosť FSK Cífer až po dnes je podrobne zdokumentovaná v publikácii od Mariána Pavlíka pod názvom „Dlhoročný rozsievateľ krásy a ľudového umenia“, ktorá bola vydaná pri príležitosti 50. výročia vzniku Folklórnej skupiny Cífer.

Milí súčasní i bývalí folkloristi, prijmite moje blahoželanie k päťdesiatinám so želaním, aby ste svojím oduševnením, vystupovaním v krásnych cíferských krojoch ešte veľa rokov šíрили a pripomínali mladšej generácii lásku a hrdosť k ľudovým tradíciám. Veď rokmi sa už aj z Vás stali dôstojní nositelia ľudových tradícií. ■

Amália Krištofovičová
vedúca Folklórnej skupiny CÍFER
v rokoch 1991 - 2018

Folklórna skupina Cífer zachováva zvyky a tradície svojich predkov už celých 50 rokov. Za jej úspechom stoja stovky vynikajúcich spevákov a tanečníkov, ktorí reprezentovali Cífer nielen doma na Slovensku ale i v zahraničí. Folklórna skupina to nie sú len jej členovia, ale aj ľudia, ktorí jej pomáhajú a podporujú ju, za čo im patrí veľká vďaka. Folklór je veľkou súčasťou môjho života a neviem si predstaviť, že by do neho nepatril. Tancujem, spievam a od roku 2018 aj FSK Cífer vediem.

Dúfam, že sa mi podarí byť takou úspešnou vedúcou ako boli 2 moji predchodcovia (Ladislav Bernadič, Amália Krištofovičová). Veľmi ich obdivujem za to, čo dokázali.

Do budúcnosti by som si želala, aby mladí ľudia podľahli tomu krásnemu čaru, akým folklór je, pretože treba zachovávať naše zvyky a tradície pre ďalšie generácie a stále si pripomínať ako naši predkovia žili, pracovali, tancovali a zabávali sa.

FSK Cífer želim k jej 50. výročiu veľa úspechov a talentovaných ľudí. ■

Text a foto: Kristína Bachratá
vedúca FSK Cífer od r.2019

Jubilanti Folklórnej skupiny CÍFER v roku 2020

Nielen Folklórna skupina CÍFER oslavuje v tomto roku svoje jubileum, ale aj niektorí jej aktívni členovia:

Emília Bachratá - šesťdesiatnička je členkou FSK od roku 1976 ako tanečníčka, speváčka, krojárka a spoluautorka pri tvorbe folklórnych pásiem a je členkou folklórnej rady FSK. Ako krojárka sa stará o kroje, udrzuje, opravuje ich, aby boli v originálnom stave. Bola spoluzakladateľkou Detského folklórneho súboru Cíferan (1982-1995). Je autorkou katalógu ľudového odievania - Cífruvaní Cíferané (2020).

Iveta Chmurová - je odchovankyňa DFS Cíferan. Má toľko rokov ako naša FSK CÍFER (50). Je súčasťou speváckej, tanečnej zložky a prejavuje sa i v hovorenom slove. Do FSK priviedla aj svojho malého syna Mirka. Je členkou folklórnej rady FSK.

Anna Olosová - sedemdesiatnička je členkou od roku 1974. Patrila medzi prvých členov pri

omladzovaní FSK. Absolvovala vystúpenia na rôznych súťažiach, folklórnych prehliadkach, festivaloch doma i v zahraničí. Dlhé roky pôsobila vo Folklórnej rade a v súčasnosti je predsedkyňa revíznej komisie FSK. Prešla takmer všetkými úlohami na vystúpeniach od mladej žničky až po gazdinu v žatevnom pásme „Už sme žitko zežali“. Je jedna z mála členiek, ktorá vie viazať červené stužky na hlavu dievčata, ktoré sú typické pre cíferský kroj.

Jozef Ivančík - sedemdesiatnik, je členom od roku 1975 s dlhšou prestávkou zo zdravotných dôvodov. Je súčasťou speváckej zložky. Rád spieva a z tohto dôvodu sa vrátil do Folklórnej skupiny.

Členovia FSK všetkým jubilantom blahoželajú a želajú všetko najlepšie, hlavne veľa zdravia, šťastia a chuti naďalej reprezentovať cíferský folklór. ■

Text a foto: Amália Krištofovičová

Folkórna skupina Cífer vo folklórnej hitparáde Kapura

Ešte na začiatku októbra mala Folkórna skupina CÍFER možnosť natočiť 2 vstupy do Kapury - folklórnej hitparády. Pre tých, ktorí túto reláciu nepoznajú, ide o reláciu najlepších tanečných, speváckych a zvykoslovných programových čísel z repertoáru slovenských folklórnych skupín a súborov vo forme „hitparády“ s možnosťou diváckeho hlasovania. My sme sa súťažne predstavili

s našim najkrajším úryvkom zo svadobného pásma a to so svadobným čepčením. Ďalší osobitný príspevok bol už venovaný Márii Hollósyovej a výšivkárskej škole, kde viac o jej živote a výšivkách porozprávala Emília Bachratá.

Celú reláciu si môžete pozrieť v archíve RTVS zo dňa 27. 11. 2020. ■

Róberta Schmidtová

Ako jediná z deviatich súrodencov je obdarená dlhovekosťou

Mária Domoráková, naša najstaršia obyvateľka: „Cíferanom prajem šeccko najlepšie, aby sa držali, aby sa nevaždili a nekradli, nech jeden druhému doprajú...“

Hoci pani Mária Domoráková zo Severnej ulice deň pred Štedrým večerom oslaví už svoje 97. narodeniny, má stále čistú hlavu, výbornú pamäť a zmysel pre humor. Dlhé roky tvorila nerozlučnú dvojicu so susedou, s pani Rozáliou Demovičovou, ktorá nás opustila na jar tohto roku. Pani Mária so smiechom, ktorý si vo svojom veku už môže dovoliť, spomína na ich lúčenie pri poslednom stretnutí: „Mariša, už idem ot teba...“ A ja na to: „Róza, a ty viš kerá z nás skôr umre???“. Ona: „To neviem... A ja na to: „No šak asi ty, šak si o niečo staršia...“. V rozhovore, ktorý sme sa pokúsili prepísať podľa pravidla písať ako počuješ, sme sa vrátili do dôb dávno minulých, na ktoré pamätá len málokto...

■ Ako si spomínate na svoje detstvo?

- Raditeľom rímskokatolíckej ľudovej školy, kam som ako dzifča chodila, bol ftedy Alexander Žoldoš. Učila som sa dobre, ale učení nebolo v tem čase prvoradá. My zme bývali ve dvore za budovu hostinca Potravného družstva (neskôr Selpo, dnešná Pošta). Moji rodičia boli domovníci a tak jako dzeci zme často zametali dvor a blízke okolí. V tém čase zme chodili aj pəri drápat. Já som ot malička veľmi ľúbila a hlavne pestovala malé dzeci. V čase žatvy mi dali rubáč (pracovný kroj) a mosela som chodit pomáhať hlavne na Pác, dze som mala krsnú mamu. Tak som často za cinterom počas leta pásavala aj husy. Pamätám si aj na časy, ket som slúžila v nedaľekém Vištuku. Neprestajne som pracovala v obchode aj v šenku, keré patrili rodzine Kolomana Poláčka a pritem som varovala aj ich dzeci. To šeccko za padesát korún mesačne. Éj veru, nevíte si ani predstaviť, jaký ťažký život som mala v mladosci, ale šeccko som z pomocu Božú prekonala...

■ Koľko vás bolo súrodencov?

- Devat. Z tých starších, kerých som nepoznala, dvaja umreli hnet po narodení. Zostalo nás sedem. Dobré sme sa sporadúvali...

■ Do školy ste chodili kde?

- Po poviném absolvovaní pet tríd ľudovej školy som potom vychodila ďalšie tri roky meščanky (poznámka: Rímskokatolícka mešťianska škola v Cíferi pôsobila v rokoch 1934-1941, bola súčasťou areálu Veľkého kaštieľa, patrila Rádu sv. Uršuly v Trnave), nachádzala sa v miestach za domom Lovasovcov na Trnavskej ulice. Meščanku spravovali a viedli mnišky. Ich predstavená sa volala Hycinta Šťastná, skôr si šak pamätám na Kalazanciu Takáčovú. Bola zlá jak čert, tá ma učila nemčinu... Ket sa staval v Cíferi tento nový kostol, tak sa v meščanke slúžili aj svaté omše.

■ Vy ste zažili aj starý kostol v Cíferi?

- Áno, bol šak omnoho menší jako ten dnešný nový. V kostole na Páci je socha panenky Márie, tá pochádza z cíferského starého kostola. Aj ten svatý Antonko, aj ten je od nás. Ket sa staval u nás nový kostol, tak vela veci z teho starého zme darovali Pácanom. Dnes sa pamätám aj na vysoké drevené lešení okolo stavby nového kostola. Bola som vtedy jedenástročná ešte sprosté dzifča, včul sú deti múdrejšie, tí vedzá šeccko už od malička...

■ Pamätáte sa aj na pána farára Pavetitša?

- Jak by né. Pán farár Pavetitš boli velice milý farárko. Pret ménom mali titul monsignor, čo mnohí ľudé vtedy nevedzeli ani vypovedzet (smiech)... To boli tak dobrý človek. Mamenka spomínali, že ja som sa narodila pred Štedrým dnom. Údajne som bola velice čírná, to bola vtedy taká čírná žltáčka... Krsčili ma na Božé narodení, nevím prečo, lebo v ten čas na taký veľký svátek sa nikam nechodilo... Pamätám si tiež na našu svadbu v padesátem roku, sceli nás najskôr zesobášit páterko Quido Zámečník, ale nakonéc ich pán farár Pavetitš prehovoril, že on nás bude sobášit.

■ Kde všade ste pracovali?

- V hydinárskych závodoch, neskôr v Avane, príležitostne aj na družstve. Aj moje dzeci, neskôr aj zatof zme zapojili do polných prác, najčastejši chodili pretrhávať cviklu. Pamätám si ešte z mladosci, že ket sa tá cvikla kopala, pýtali sa ma mój dzetko, že čo to máme. Ze smíchom som im odpovedzela, že slovenskú slaninku...

■ Zostala vám aj nejaká spomienka na grófov z malého kaštieľa?

- Nó, grófka taká chudá, dlhá bola. Ze psom vždycky chodila okolo kaštíla, pret kerým nebola predzáhratka, ale španihél (orgován). Moja mama boli kamarádka z komornú v kaštíli. To bola Češka. Tá, ždicky ket zbadala dochtora Ladislava Zemana, kerý sa staral o zdravi grófov, tak nám dzetom hovorila, pekne pozdravte pána. A my: a jako? Kistihand, kistihand (ruky bozkávam z nemčiny). Ket mama zabíjali svinu, ždicky komornej posílali po mne oškvarky. Velice ich ľúbila, také prerostené... Ona sa revanšovala a často mame pre nás prepašovala v ručníčku labužnicke dobroty ze stola grófov...

■ A čo veľký kaštieľ?

- Ten ze svojim okolím býval někedy pýchou obce. Grófam tam často chodili vzácne náščevy, aj ze zahraničia. Aj za mnišek, keré sa po čase do kaštíla nascehuvali, tam bol velice pekne udržávaný park. My jako žačky zme tam často chodili hrabat lísci. Neskôr po vzniku Slovpolu a aj hydinárskych závodov sa na mnohé jeho místa navážala rôzna hnusoba, čo nepósobillo dobre...

■ A zažili ste aj našich politikov?

Pamätám sa Andreja Hlinku pri vysvícení budovy orlovné. Velice sa šak nezdržal, pretože sa ponáhlal do Pezinka, dze sa ten den popolodní tiež popýšili z vysvícnu novej orlovné. Aj prezident Jozef Tiso sa rás nečekane objavil v Slovpole. Ket došol do misnosci, dze som robila, akurát zme šúpali krumple, že ich z chuci zíme, teplé a osolené. Ket to Tiso zbadal, povedzel: „Kuchárenky a veru aj já si dám jednu s vama...“

■ Na Židov si tiež pamätáte, akí boli?

Ná, dobrí, zvača to boli obchodníci a kšeftári, ale přátelský zme s níma vychádzali. Či už to bol masár Schubert alebo Móric Duschinský, kerý mal obchot z mišaním tovarom. V uličke bývali Wernerovci a v Dolném konci zase Weissovci. Pri hydinárskych mali Židé svoju synagógu, vnútri som šak nigdy nebola, len pri vchode. Dalej nás nepuscili. Rabín nosil dlhú bradu a ze synagógy bolo často počut: „Šavle, machávle...“ (spev a smiech). Počas arizácie celé rodziny Židov brali, já nevím kam tých cíferských vlékli...

(pokračovanie na str. 14)

■ Aký bol vtedy Cífer, medzi vojnami?

- Nebol veľiký. Posledná ulica bola Nová. Potom už len table, role... Z Pažice, z Horného konca bol smerom od Valencína po tem zboží vyšľapaný chodník aš smerom na železničnú stanicu. Tu vpredku jako je dnes základná škola stávali oráče mašiny, vedľa nich sa nachádzal majír, v kerém bývali ľudé. Hnet na kraji v dzedzine pri soche z prvej svetovej vojny, jako sa zabáča do Horného konca, stála Kucmanova trafika. Aj studna tam bola, hovorilo sa jej červená studna. Pri obecnom úrade bola sýpka a vedľa zase orlovna. Tam neskôr bývala aj frajlenka Hóloška. U nej vyšivali ženy a my dzeci zme jej nosivali mléko. Na bliských jarkoch zme vysedávali a často sa hrávali. Taký bol život...

■ A jedlo a pijatika boli dobré?

- Jak sa to zebere. Prevládali šúlance, lokše, kaša, guláš slepý. Pékli sme krumple v trube. Maso iba v nedzelu, rodičé kúpili kilo. Sebe a nám šeckým dzetom spravodlivo podzeliili, každému kúšiček. A tu zme... (smiech). A sedláci jedávali ftedy samé údzené maso. Něčo pot zup sa nám aj urodzilo aj na role na Peterských nivkách pri Páci.

■ Cez vojnu ako bolo, ťažko?

- Ja som robila ftedy v mléčarne. Mali zme tam také veľiké hrnce, 40-litrové. Ot skorého rána som odebírala mléko. Rás sa tam pri mléčarne objavil jeden Rus na čírnem koni, bol aj celý v čírnem ob-

lečení. Ket ho zbadali gazda Jožo Páleník, hnet začali kričať: „Marina, idzi sa skovat, lebo uvidíš, čo ci spravá. Skovaj sa, najlepši do pivnice. Aj som tak spravila, ket Rus odešol a šecker sa ucišilo, potom som sa puscila vedľa potoka domo. Bála som sa ruských vojakov, lebo sa hovorilo, že v horném konci poznásilnuvali volakeré ženy...

■ Vy ste boli aj vo folklóre, ako na to spomínate?

Prišol starý Bernadič, Lacov otec. A sním Jano Basista, Krajčovič, kerý býval vedľa Valencína. A Bernadič hovorí: „Dzivčina, ideme za tebu. Potrebujeme ženu, ideme zakladať muziku.“ Manžel Karol súhlasil a ja som potom chodzila na skúšky aj ze susedu, z Demovičku. Otrpoci som tancuvala z vedúcim súboru, Lacom Bernadičom. Vyplacilo sa byt ve folklóre. Boli to pekne časy, aj po rokoch na to ráda spomínam, veľa zme pochodzili, Cífer zme reprezentovali roky nélen doma, ale aj v zahraničí. V tem čase som aj vyšivala panenky v cíferském kroji, keré som potom venuvala na památku dzetom a nékeré ode mna ľudé kúpili aj pre rodzinu v zahraničí.

■ A na koniec, čo by ste povedali na záver? A čo by ste zapriali do Nového roku Cíferanom?

- Velice ma mrzí, že mladí ľudé ščúleki žijú nadzivoko. Gdo to dá do porátku? Farári sa môžu aj roztrhat. Taká je doba. Cíferanom prajem šecker najlepšie, aby sa držali, aby sa nevadzili a nekradli, nech jeden druhému doprajú...

Za rozhovor poďakoval: Maroš Sagan

Zopár informácii zo života Márie Domorákovvej, rod. Krajčovičovej

■ Narodila sa 23. decembra 1923 v Cíferi ako v poradí štvrtá z deviatich detí manželov Krajčovičovcov - Štefana (1889-1957) a Moniky, rod. Haršányiovej (1892-1984).

■ V súčasnosti už žije iba ona, vďaka svojej dlhovekosti všetkých súrodencov prežila...

■ Svadba: v roku 1950 sa ako 26-ročná vydala za Cíferčana Karola Domoráka, vrtmajstra v podniku Nafta Gbely, ktorý chodil pravidelne na „týždňovky“... Spoločne vychovali tri dcéry: Martu, Rozáliu a Helenu. Od roku 1997, teda 23 rokov je vdovou. V súčasnosti babičkou šiestich vnúčat (4 vnuci a 2 vnúčky) a prababičkou ôsmich pravnúčat (4 pravnúčky a 4 pravnuci)...

■ Momentálne je v obecnej matrike evidovaná ako najstaršia obyvateľka Cífera (od 1. apríla 2020).

■ V mladosti výšivkárka, okrem tradičných obrusov, obrazov či ručných prác vyšivala jednotlivé diely dámskeho a pánskeho cíferského kroja, do ktorého zaodíala bábiky...

■ Bola výbornou a starostlivou gazdinou, ktorá ročne pravidelne chovala aj 3 – 4 ks ošípaných. Okrem typických domácich prác sa

Takto ako 93-ročná sa „vyšťafovala“ do sviatočného kroja spoločne s bábikou pózovala v cíferskom kroji počas nedele 1. októbra 2017.

preslávila vlastnou výrobou univerzálneho mydla, ktorým sa dala vyprať takmer všetka bielizeň, aj s masťnými škvrnami...

■ Istý čas (vo volebnom období starostu J. Valku) spoločne s manželom Karolom boli správcami cíferského smetiska pri štadióne (dnes priestor zberného dvora).

■ Po vychodení meštianky v Cíferi slúžila v neďalekom Vištuku. Často peší navštevovala aj Pác, kde mala blízku rodinu. Tu poznala a dodnes si živo spomína na mená a priezviská takmer všetkých jej obyvateľov...

■ Príležitostne pracovala najskôr v Slovpoľe (s.r.o., spoločnosť na spracovanie hydiny) a potom aj v jeho

nástupníckej firme v Západoslovenských hydinárskych závodoch v Cíferi, tiež ako domáca vo výrobnopletiarском družstve Avana v Cíferi.

■ V roku 1970 bola zakladajúcou členkou Folklórnej skupiny Cífer, v ktorej pôsobila 20 rokov.

Portrét babičky Márie Domorákovvej v cíferskom kroji (takto pózovala ako 96-ročná v druhý júlový deň tohto roku).

Okrem pravidelného vystupovania sa starala aj o údržbu, pranie a čistenie krojov.

■ Patrí k skupine cíferských výšivkárok, ktoré zlatou niťou vyšivali oltárnu plachtu (bol to dar Matice slovenskej pre obľúbeného pápeža Jána Pavla II. pri jeho prvej návšteve na Slovensku - 2. apríla 1990, za čo spoločne s ostatnými výšivkárkami dostala aj osobitné ocenenie - Cenu starostu obce Cífer (28. august 2013).

■ Keďže folklór a kroje sa stali jej celoživotnou vášňou, postupne si zdovážila jednu z najvzácnejších mužských a ženských zbierok, orientovanú na obec Cífer.

■ V súčasnosti je už jedinou ženou na území veľkého Cífera, ktorá chodí zaodíata ako typická Slovenka (v sukních a s ručníkom na hlave). ■

Foto (3): mapa

Mária Domoráková pred piatimi rokmi, pri 80-ročnom jubileu vysviacky nášho kostola sv. Michala, ako jedna z mála Cíferčaniek druhýkrát pobozkala mosadzný 168-centimetrový kríž týčiaci sa na veži kostola sv. Michala v Cíferi, ktorý bol práve v rekonštrukcii. Prvýkrát tak urobila ako 12-ročná žiačka pri jeho vysviacke v roku 1935.

Kultúra v roku 2021

V súčasnom období nie je z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 ľahkou úlohou pripraviť zoznam kultúrnych podujatí na nasledujúci kalendárny rok. Boli by sme veľmi radi, keby sa opatrenia v nadchádzajúcom roku postupne uvoľňovali tak, že by mohla obec i jednotlivé spolky a združenia organizovať podujatia, ktoré sú obľúbené a stali sa súčasťou spoločenského života našej obce.

Spolok priateľov hudby má pripravený jarný i jesenný program koncertov vážnej hudby a sme presvedčení, že všetci ďalší organizátori s nádejou čakajú na možnosť zrealizovať svoje zámery.

Avšak napriek pretrvávajúcemu nepriaznivému stavu sme sa rozhodli nevzdať sa a ponúknuť vám v roku 2021 podujatia, vďaka ktorým by sme mohli lepšie spoznávať históriu a pamätihodnosti našej obce a ktoré by boli pre nás obohacujúce. Organizované by boli za dodržania všetkých protiepidemických opatrení.

V mesiaci máj v rámci akcie Noc múzeí a galérií sa budete môcť zúčastniť podujatia Spoznávaj svoju obec. Program bude zameraný najmä na prehliadku barokového kaštieľa z 18. storočia a príslušného parku, kostola sv. Michala v Cíferi a kostola sv. Petra v Páci. V prípade väčšieho záujmu podujatie sa bude konať v dvoch termínoch.

V knižnici Jozefa Kubániho v Cíferi sa budú konať prednášky a besedy z oblasti psychológie, spoločenskej zodpovednosti a histórie na témy:

Ako prekonať koronakrízu.

Zero Waste – o tom ako žiť bez plytvania a bez smeti.

Študenti z Cífera, ktorí študovali na starobylej Trnavskej univerzite.

Pre deti, mládež, ale aj dospelých bude určená *beseda so spisovateľom a hudobníkom Braňom Jobusom*.

Informácie o termínoch podujatí s možnosťou prihlásenia sa budú zverejnené na webovej stránke a facebooku obce.

Zároveň by sme vás radi informovali, že v súvislosti so 730. výročím prvej písomnej zmienky, obec má zámer pripraviť reedíciu publikácie Cífer. Radi vyjadrujeme presvedčenie, že tento ambiciózny zámer sa s podporou starostu obce i ďalších nadšencov podarí naplniť.

Na záver mi dovoľte informovať vás, že rok 2021 bude venovaný pamiatke pána Ota Varečku, ktorý bol rozhlasový herec, dramaturg a režisér, v mladosti člen Dramatického krúžku Janka Palárika v Cíferi, autor divadelnej hry Brázdy, čestný občan obce Cífer in memoriam (2000). Rok je vyhlásený pri príležitosti 100. výročia jeho narodenia. ■

PhDr. Adriana Krupová, PhD.
predsedníčka Kultúrnej komisie

Koncerty a divadelné predstavenia v našej obci

Civilizácia nie je dobrá, keď je bez KULTÚRY. Človek potrebuje k šťastiu a spokojnosti nielen pohodlie telesné, ale aj duševné. Kultúra a civilizácia musia ísť ruka v ruku ... povedal svojho času známy český herec Ján Werich.

A práve o kultúre bude môj článok, ktorý je venovaný nielen divákovi, ale aj ľuďom z tej druhej strany, ľuďom, ktorí mi pomáhajú zabezpečovať kultúrne podujatia v Cíferi. Či už koncerty, alebo divadelné predstavenia, ktoré vám už po dlhú dobu prinášame. Mojim snom a cieľom bolo priniesť okrem vážnej hudby, ktorá má v Cíferi dlhoročnú tradíciu a úspešne sa jej venujú členovia Spolku priateľov hudby v Cíferi, aj niečo iné. Niečo, čo by oslovilo ľudí so záujmom o iné žánre, či ľudí viacerých vekových kategórií.

Po úspešnom koncerte Kollárovcov v Dome kultúry Cífer, dostala šancu naša nová športová hala, kde sa uskutočnil doteraz najväčší koncert s počtom ľudí vyše 850. Pri jej slávnostnom otvorení sa predstavila kapela Kandráčovci s predskokanom Michalom Červienkom, úžasným akordeonistom. Bol to veľký koncert s vysokou účasťou, preto bolo potrebné zostaviť tím šikovných ľudí, ktorí by bez nároku na honorár, boli ochotní priložiť ruku k dielu a postarať sa o jeho bezproblémový priebeh.

Ľudia prídu na koncert možno pol hodinu pred začatím, užijú si ho a opäť odídu. Ale málokto si vie predstaviť, čo to všetko obnáša. Po kompletnom oslovení a dohodnutí sa s daným telesom na konkrétnych podmienkach, po nespočetných telefonátoch, či osobných stretnutiach, po príprave vstupeniek a ich predaji, po výrobe plagátov a ich distribúcii, prichádza deň D. Vtedy začína kolotoč priprav, zhonu a stresu pre mňa a môj tím. Na nič sa nesmie

zabudnúť. Každý má v zmluve rôzne požiadavky. Pripravujeme sálu, sedenie, javisko, šatňu pre divákov, bufet. Zabezpečujeme catering pre hosťujúcich, šatňu pre nich a mnoho a mnoho ďalšieho. Pre nás každý koncert, či divadlo začína mnoho krát už ráno či doobeda pred samotným začiatkom, pretože prichádzajú technici, montéri, zvukári a osvetľovači, ktorým sa treba venovať, odomknúť priestory, uviesť ich, oboznámiť ich s miestom konania a byť im stále k dispozícii, kým pripravujú sálu a pódium, až pokiaľ neprídu samotní účinkujúci. Príchod účinkujúcich je ďalším bodom nášho programu, je potrebné urobiť čo najlepší dojem nielen dokonale pripraveným miestom konania, ale aj milým privítaním, vždy s dobrou náladou, s úsmevom na tvári a príjemným vystupovaním predstaví im priestory a ponúknuť občerstvenie. Potom príde na rad ďalšia etapa, keď začneme púšťať ľudí dovnútra. Ján Werich povedal ešte ďalšiu vzácnu vetu: "Dobré divadlo, začína už dobrým vrátnikom." Je to veľká pravda. Moje deti - dievčatá a chlapci (ako im ja hovorím) sú vždy dokonale zladení. Podľa druhu koncertu, či divadla, majú k dispozícii ciferské tričky s folklórnym motívom, ktoré sme nafasovali od obecného úradu, alebo elegantné oblečenie či už čierne sukne a nohavice, biele blúzky či košeľe, poprípade nejaké šatky či viazanky v jednotnej farbe. Vitajú divákov každý na svojej pozícii v pokladni, šatni, v bufete, pri kontrole vstupeniek, alebo ako inšpicientky, ktoré usádzajú divákov. Nikdy nie sú skúpe na milé slovo uvítania, popriatie

(pokračovanie na str. 16)

pekného zážitku, na úsmev, či pomoc pri manipulácii v šatni, či pri samotnom usádzaní. Sú to vzácní mladí ľudia, s ktorými to ťahám tretí rok a som za ich obetavú prácu nesmierne vďačná a som na nich hrdá.

Postupne sa na akciách vykrystalizoval tím naozaj schopných a nadaných ľudí, na adresu ktorých chválami nešetria ani hosťujúce telesá, ktoré sa so mnou pri odchode lúčia. Som z toho vždy dojatá a s radosťou v srdci prijímam pochvalu, že ani niektoré profi divadlá a profi organizátori nemajú tak „zmáknuté“ celé zákulisie, priebeh či ukončenie celého projektu. Verte mi, že vždy po ich odchode si vydýchnem s pocitom nesmiernej úľavy, že všetko dopadlo dobre, že odišli spokojní nielen diváci, ale aj účinkujúci a to je ten najkrajší pocit. Uvedomujem si, že aj táto mládež by mohla čas, ktorý trávi so mnou prípravou na podujatia, využívať úplne inak. Mohli by sedieť pred telkou či počítačom, venovať sa svojim záľubám a namiesto toho sa doslova a do písmena namakajú na akcii. Ten čas, ktorý venujú akciám by na inej brigáde premenili na pekný zárobok. Je im ku cti to, že to nerobia pre peniaze, ale nezištne, pre dobrú vec. Rôzne neprijemné situácie, sa vždy snažia riešiť s triezvou hlavou a zdravým úsudkom. Vážim si ich a som na nich hrdá. Oni sú tí dobrí vrátnici v našom kultúrnom dome, kde robíme dobrovoľne pre našich aj cezpoľných občanov kultúru na

úrovni mesta. Podstatné je, že všetko, čo ľuďom ponúkame, je našou dobrovoľnou aktivitou, ktorá plynie z našej dobrej vôle, z nášho záujmu a nadšenia pre danú vec. Čas je vzácny a my ho venujeme z lásky pre ďalších, aby nemuseli cestovať za kultúrou do iných miest. Samozrejme potom očakávame, že aj naši diváci a poslucháči budú dodržiavať základné pravidlá. Je napríklad nemysliteľné, keď niekto príde v tom čase aký je uvedený na vstupenke na dané predstavenie. Je to neúcta aj voči umelcom, aj voči ľuďom, cez ktorých sa potom predierajú, aby si mohli sadnúť. Keď by prišli trebárs do divadla v Nitre či v Bratislave, alebo aj v Trnave, sotva by ich dovnútra vpustili napríklad v mokrom kabáte, či bunde, alebo s mokrým dáždnikom, čo u nás bežne ľudia nerespektujú. Uvedomujeme si prirodzene aj to, že nie každému sa dá vyhovieť. Jednému je zima, druhému horúco, ďalšiemu sa nepáči dlhý rad na toaletu, ďalší sú nespokojní, že v bufete nemáme kávu, pre ďalších je tvrdá stolička. Verte, že robíme, čo je v našich silách pre vašu spokojnosť, ale nie všetko dokážeme ovplyvniť.

Mňa osobne hreje dobrý pocit z odohraných koncertov a divadiel. Som vďačná za podporu starostovi obce, ktorý mi dal pri organizácii podujatí voľnú ruku. Spoločne sme dosiahli to, že ľudia v obci majú omnoho väčší výber kultúrneho vyžitia ako predtým. Ľudia mali možnosť zažiť už dva krát koncert Kollárovcov, Kandráčovcov, 2 x Duo Jamaha aj s talianskym spevákom Davidom Matiollim, 2x teleso Fragile aj s jedinečným koncertom Queen, trio La Gioia, Horkýže Slíže, Duchoňovcov, detský koncert Dúhalka, alebo divadelné predstavenia Chlieb s maslom s Martinom Mňahončákom alebo Klimaktérium s Gizkou Oňovou. Tento rok nám prial pomenej kvôli pandémie Covidu, čo nás nesmierne mrzí. Mali sme totiž vypredané predstavenia A čo ja láska? s Martou Sládečkovou a koncert Cigánskych Diablov, ktoré sa nemohli uskutočniť. Pevne verím, že sa uskutočnia na jar, vstupenky zostávajú samozrejme v platnosti. V tomto roku sa nemohli odohrať aj ďalšie predstavenia, a to koncert Ľudovíta Kašuba, Fragile a divadelné predstavenie Horúca sprcha so Zuzanou Tlučkovou, či muzikál Tajomstvo vianočného krbu s Thomasom Puskailerom. Možno sa odohrajú v budúcom roku a pribudne medzi ne aj komédia s pesničkami pod názvom Panikári, ktorá je chlapeckou odozvou na komédiu Klimaktérium s Marcelom Ochrankom.

Na záver môjho článku, chcem všetkým divákovi a priaznivcom kul-

túry poďakovať za podporu, za návštevnosť týchto podujatí, tolerantnosť, potlesky a ovácie pre vystupujúcich, ktorí aj vďaka vám odchádzajú od nás spokojní. Ďalej ďakujem spolupracovníkom z obecného úradu za spoluprácu a páňovi starostovi za podporu a ústretovosť pri organizácii. Vďaka patrí aj Mirke Dzibelovej v papiernictve vedľa pošty za pomoc pri predaji vstupeniek a nakoniec, mojim skvelým zlatým deťom, ktoré každej akcii vdychnu mládežnícke nadšenie a iskru: Rebeka a Dominik Saganovi, Petronela a Matej Jankovičovi, Klaudia Grancová, Júlia Pešková, Richard Jacko, Ondrej Dugovič, Filip Bachratý, Gregor Králik, Magdalénka Morvaiová, Ema Nogová, Lukáš Roman, Tomáš Bukovič, Barborka Holeková, Róberta Schmidtová, Miška a Martin Gaštanovi. Všetky akcie nám na profesionálnej úrovni nafotil Timotej Puchoň, ktorého fotografie zaujali aj samotných účinkujúcich a pridali si ich na svoje stránky, či dokonca ich použili ako svoje reklamné pútače.

Kto chce pochopiť hudbu, nepotrebuje ani tak dobrý sluch ako skôr

(pokračovanie na str. 17)

veľké srdce. Preto vám všetkým želám pokojné vianočné sviatky, s obrovskými srdcami, aby ste aj v nasledujúcom roku vnímali a cítili všetku hudbu nielen ušami ale dokorán otvoreným srdcom. Pretože kde je dobrá hudba a kultúra, tam je dobrá nálada, kde je dobrá ná-

lada, tam je radosť, kde je radosť, tam sa nachádza liek na utrpenú dušu. Prajem si, aby sme sa v budúcom roku v zdraví stretli na ďalších akciách, ktoré s láskou pre vás pripravíme. ■

Foto: Tímotej Puchoň, text: Iveta Puchoňová, poslankyňa obecného zastupiteľstva

Kronika rím.-kat. ľudovej školy v Cíferi (4): Školský rok 1943/1944

Záznamy v Kronike rím.-kat. ľudovej školy v Cíferi sú za školský rok 1943/1944 stručnejšie ako po minulé školské roky. Opäť sa dočítate o zmenách v pedagogickom zbere, ale aj o rôznych školských oslavách, a dokonca aj o röntgenovej prehliadke žiakov. Pripomínáme, že nasledujúci text je doslovným prepisom záznamov zo školskej kroniky, strany kroniky nie sú číslované a použitá fotografia nie je jej súčasťou.

Školský rok 1943-44.

Školský rok 1943-44. sa začal oneskorene dňa 5. okt. Slávnostné služby Božie boli dňa 5. okt. s Veni Sanctom.

V tomto škol. roku vyučovacia doba dľa nariadenia M.Š.A.N.O. bola skrátená na 8 mesiacov.

Na tunajšiu školu boli ustanovené nové učit. sily: p. učiteľ Ján Učeň, ktorý bol na tunajšiu školu preložený z Kolárovc – Škoruby, okres Veľká Bytča, na vlastnú žiadosť. P. učit. Etela Kovačicová z Veselého pri Piešťanoch, tiež na vlastnú žiadosť. Na tunajšiu školu bola ustanovená učit. ruč. prác a domácich náuk Mártá Valentovičová.

V mesiaci auguste odišiel z tunajšej farnosti, katecheta našej školy, dôst. pán Vojtech Sedlák a na jeho miesto prišiel dôstojný pán Emil Bobocký.

Cez veľké prázdniny boli všetky učebné miestnosti i chodby náležite vyčistené, na novo vymaľované boli všetky učebne i sborovňa.

V tomto škol. roku pripadá 80 roč. jubileum trvania Matice slovenskej. Oslava bola prevedená, pri ktorej zvlášť bol vyzdvihnutý význam a poslanie Matice, už za bývalého Rakúska – Uhorska pre nás Slovákov ba i počas Čsl. republiky. Pri tejto oslave sa deťom

pripomenuly 90 roč. narodeniny jej terajšieho predsedu a národovca, baťku dr. Jozefa Škultétyho. Vianočné prázdniny na školách sa začali 22. dec. o 12 hod. a trvaly do 6. januára 1944.

Na školách bola zavedená spoločenská výchova a to na najvyššom stupni v rámci obč. nauky a výchovy ako povinný predmet 1 hodina týždenne, dľa nariadenia MŠANO. Tiež už na strednom stupni sa venovala zvýšená pozornosť spoloč. výchove, ako povinnému predmetu.

Oslava štátneho sviatku 14. marca 1944. bola na našej škole dôstojne oslávená. Žiactvo školy išlo ráno na bohoslužby, po ktorých [si] v škole vypočulo zo škol. rozhlasu slávnostný prejav p. ministra škol. a nár. osvety Jozefa Siváka a celý priebeh slávnosti usporiadanej rozhlasom. Večer usporiadala oslavu HSLS na ktorú škola prispela bohatým programom.

V mesiaci marci 1944. navštívil našu školu p. školdozorca tunajšieho okresu Eduard Oravský, o čom bola našej škole doručená zápisnica.

Veľkonočné prázdniny na školách sa začaly 1. apríla a trvaly do 11. apríla 1944.

V mesiaci máji bolo 25. roč. jubileum tragickej smrti nášho veľkého národovca, bohatiera a borcu za našu slobodu a práva generála dr. Mil. Rast. Štefánika.

Do obecného zastupiteľstva zo zboru učit. boli zvolení dvaja členovia, a to: Daniel Bulla riadiť školy a Štefan Benkovský učit. K vykonávaniu tejto funkcie dostali obidvaja povolenie od MŠANO.

Na tunajšej škole bola prevedená röntgenová prehliadka všetkých detí školských. Túto prehliadku prevádzal Sociálny ústav HSLS. Po prevedení prehliadky niektorí žiaci boli zavolaní na osobitnú prehliadku k odbornému lekárovi do Trnavy, aby sa zistil presnejšie ich stav či sa

Kronika rím.-kat. ľudovej školy v Cíferi (5): Školský rok 1944/1945

V tomto školskom roku sa zo záznamov v Kronike rím.-kat. ľudovej školy v Cíferi dozvedáme o tom, ako vojna zasiahla do organizácie školského roka a tiež o oslobodení obce Červenou armádou. Nasledujúci text je doslovným prepisom záznamov zo školskej kroniky a strany kroniky nie sú číslované.

Školský rok 1944-45.

Školský rok 1944-45. sa začal 5. sept. Sláv. služby Božie s Veni sanctom boli ráno o 8 hod. po ktorých sa začalo na našej škole

riadne vyučovanie za prítomnosti všetkých členov učit. sboru mimo kolegu Jána Učňa, ktorý bol práve narukovaný.

V mesiaci októbri, na výzvu školdozorných úradov z nariadenia M.Š.A.N.O. všetci prítomní členovia učit. sboru napísali vlastnoručne osvedčenie o vernosti Slovenskej republiky a podpísané odposlali Školdozor. úradu v Trnave.

Cez letné prázdniny bola naša škola riadne vyčistená, maľovka opravená a dlážky naolejované.

(pokračovanie na str. 18)

V tomto škol. roku bola zriadená pobočka k II. triede.

Miesto neprítomného p. učiteľa Jána Učňa, nastúpila ako suplujúca učiteľka Elena Jablonská-Janiaková.

Z bezpečnostných dôvodov k výnimočnej činnosti vojenskej služby musel nastúpiť Štefan Benkovský učiteľ dňa 26. sept. 1944.

Počas neprítomnosti kolegu Štefana Benkovského v zastupovaní bola poverená výpomocná učiteľka Mária Košteková. Dňa 17. X. 1944 sa vrátil späť Štef. Benkovský učiteľ.

Dňa 8. nov. 1944. nastúpil znovu do služby učiteľ Ján Učeň, ktorý bol prepustený zo zajateckého tábora v Nitre. Škôldozorný úrad mu udelil dovolenú na 14 dní a to od 7. nov. do 21. nov. 1944. Začal na škole učiť 22. nov. Hneď na to 23. nov. 1944. v našej škole zabralo vojsko nemeck. bran. moci 2 učebne, v dôsledku toho muselo byť zavedené striedavé vyučovanie na našej škole.

V tomto roku znovu nastúpil do výnimoč. vojenskej činnosti 15. nov. 1944. učiteľ Št. Benkovský a vrátil sa len po ukončení vojny v mesiaci júli. Počas vojenských operácií okolo Bratislavy bol ranený do nohy, ktoré zranenie nebolo veľmi nebezpečné a chvala Bohu zdravý sa vrátil domov. Vianočné prázdniny na školách sa začali dňa 22. XII. 1944. a trvaly do 6. januára 1945. Riadne vyučovať sa

začalo 7. januára. Dňa 12. januára 1945. vojsko nemeckej brannej moci zaujalo celú školu následkom čoho bolo zastavené vyučovanie na našej škole.

Na základe mobilizačnej vyhlášky zo dňa 18. januára 1945 musel narukovať učiteľ Vít Rakús a Ján Učeň, ktorí sa vrátili späť 5. sept. 1945.

Žiactvu v tomto škol. roku boli vydané Školské zprávy za prvý polrok, dňa 31. januára 1945.

V mesiaci februári ochorela učiteľka Otília Slováková. Po dlhšom liečení musela byť operovaná na žilové kamene v Piešťanoch dňa 12. marca 1945.

Cez Veľkú noc, dňa 1. apríla 1945. vťahlo do našej obce vojsko ČA., ktoré školu obsadilo, takže vyučovať sa zase na našej škole nemohlo. Oslobodzujúca ČA. ostala tu na dlhšie, teda v šk. roku 1944-45. sa už vôbec u nás nevyučovalo.

Ešte po prvej operácii nezotavená učiteľka Otília Slováková musela byť operovaná 23. júna 1945. na slepé črevo v piešťanskej nemocnici.

V tomto škol. roku na koniec roku škol. boli vydané Škol. zprávy žiactvu s klasifikáciou akú v polroku malo.

Škol. rok 1944-45. sa zakončil 28. júna. ■

Pripravil: Dušan Čaja, poslanec obecného zastupiteľstva

Školský rok sa v Materskej škole v Cíferi naplno rozbíhal, situáciu s koronou sme ustáli

Na začiatok školského roka 2020/2021 sa tešili nielen pani učiteľky našej materskej školy, tety upratovačky, kuchárky, ale i rodičia a predovšetkým deti. Tento školský rok bol pre našu materskú školu v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi významný hneď z viacerých stránok. Záujem o predprimárne vzdelávanie prejavilo až 66 rodičov. Naplnili sa triedy do posledného voľného miesta.

Druhá stránka, ktorá priniesla azda najvýraznejšiu zmenu, je nové vedenie materskej školy. Do funkcie riaditeľky bola vymenovaná dňa 1. 7. 2020 Katarína Horváthová. Spolu so zástupkyňou Janou Kobelovou pripravovali celý budúci školský rok. Ocitol sa vo svete papierov, zákonov, vyhlášok a telefonátov. Vymýšľali nové akcie, oslovovali umelcov a sponzorov.

Nový školský rok začal druhého septembra a škôlkou sa ozýval detský smiech, džavot ale i plač našich najmenších. Avšak plač čoskoro pominul a detičky si zvykli pomerne rýchlo na nové prostredie a pani učiteľky. Mesiac rýchlo ubehol a škôlka sa začala zapínať krásnymi detskými výtvarmi. Na konci mesiaca september sa naši predškoláci vydali na dopravné ihrisko v Trnave. Vyskúšali si jazdu na dopravných prostriedkoch, počúvali odbornú prednášku, do ktorej sa aktívne zapájali a za svoje poznatky a odvahu boli patrične odmenení.

Začiatkom októbra prijal naše pozvanie Martin Žák, známy a talentovaný bábkoherec. Zahral deťom divadielko s názvom Dúhový autobus. Predstavenie bolo plné piesní, pohybu a hlavne zábavy. Deti spoznávali rôzne krajiny a náramne si to užívali, za čo mu patrí veľká pochvala a veľmi sa tešíme na dlhodobú spoluprácu.

V októbri sme sa na chvíľu ocitli aj vo vesmíre, ktorý pricestoval priamo k nám do škôlky prostredníctvom mobilného planetária. Deti sa prostredníctvom edukačných náučných programov podaných formou rozprávok oboznámili napríklad aj s jednotlivými znameniami, planétami. Na okamih sa ocitli priamo vo vesmíre a to vďaka nafukovacej kupole.

V decembri sa deti potešili Mikulášovi a už sa nevedia dočkať Vianoc. Určite si aj v škôlke nájdu pod stromčekom kopu krásnych darčiekov. Tento školský rok čaká na ne ešte mnoho pekných akcií a prekvapení.

Veľmi negatívna stránka, ktorá prekážala našim plánom je tá obávať ako väčšina detí hovorí „Kojona.“ Na detských tváričkách sa začali objavovať rúška od výmyslu sveta. Farebné s motívmi zvieratiek, obľúbených detských hrdinov. Deti rúška poctivo nosili a častokrát deti samé p, ripomenuli pani učiteľke: „ešte rúško si prosím.“

Výsledky testov nevestili nič dobré. Zatváranie škôl, zákaz mie-

šania tried, ranné meranie teploty pri vstupe do budovy, preukázanie sa certifikátom z celoplošného testovania. Toto všetko pani riaditeľka musela zaviesť do bežného chodu materskej školy. Veľmi časté zmeny nariadení z ministerstva vyvolávali neistotu a zmätok na strane rodičov i zamestnancov.

(pokračovanie na str. 19)

V materskej škole natoľko klesol počet pedagogických a nepedagogických zamestnancov, že hrozilo úplné prerušenie prevádzky. Paní učiteľky, kuchárky a aj tety upratovačky sú matkami a zostali doma, aby sa postarali o svoje školopovinné deti, ale aj túto situáciu materská škola ustála.

V mene celého kolektívu prajem všetkým deťom a rodičom krásne vianočné sviatky a do nového roka hlavne veľa zdravia a úsmevov a tešíme sa na všetkých opäť v januári 2021! ■

Text a foto: Katarína Horváthová, riaditeľka MŠ v Cíferi

Čo nové v Základnej škole v Cíferi?

Vážení spoluobčania, pandémie ochorenia COVID-19 a dodržiavanie protiepidemických opatrení a odporúčaní v súčasnej dobe výrazne zmenili organizáciu a podmienky výchovy a vzdelávania v základnej škole. Nakoľko minimalizácia osobných kontaktov značne eliminuje možnosti prezentácie školy v obci, chceme Vás aspoň v nasledujúcich riadkoch informovať o zmenách v zázemí výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ v Cíferi.

Samotnú prípravu na školský rok, ako i jesenné mesiace, sme využili na realizáciu technicko-organizačných a personálnych zmien. Našou snahou je budovanie a skvalitnenie základných požiadaviek bezpečného a efektívne fungujúceho prostredia základnej školy, reflektujúc na aktuálne potreby moderného vzdelávacieho procesu.

K spomínaným zmenám materiálno-technologického charakteru. Počas letných prázdnin prebehla realizácia rekonštrukcie a elektroinštalácie vstupných priestorov. V hlavnom vstupe ZŠ sme stavebnou úpravou vybudovali priestor pre informátora, ktorý je súčasťou technicko-personálneho riešenia. Vytvorili sme tak podmienky efektívnejšieho zabezpečenia komunikácie školy s externým prostredím s dôrazom na bezpečnosť žiakov a zamestnancov ZŠ.

Súčasťou rekonštrukcie, s cieľom zabezpečenia kontroly a detailnej evidencie osôb z externého prostredia ZŠ je inštalácia automatizovaného komunikačného systému – uvedený systém, v koordinácii s personálnom informácií, kooperuje s elektronickým vyvolávacím systémom a dochádzkovým elektronickým systémom. Vyvolávací elektronický systém slúži na prevzatie žiakov z ŠKD, komunikuje prostredníctvom čipu prideleného zákonnému zástupcovi a elektronickej čítačke, nainštalovanej vo vstupných priestoroch. Na základe zaregistrovania čipu systém komunikuje požiadavku na vyzdvihnutie dieťaťa z ŠKD. Systém je prepojený i s podsystémom ZUŠ a evidenciou žiaka v ZUŠ.

V čase dominujúcich pojmov ako – dištančné vzdelávanie, online hodiny, digitalizácia učiva, elektronizácia, technické zázemie, ... - sme organizačnou zmenou pozície sekretariátu vytvorili kombinovanú pozíciu sekretariátu a školského správcu elektronických systémov s permanentnou zamestnaneckou podporou. Uvedená pozícia nám otvorila ďalšie možnosti technologického zefektívňovania a správy systémov.

Ďalšou priestorovou výzvou bolo zabezpečenie učebne pre predmet Technická výchova. Rekonštrukciou priestoru v malej budove pri telocvični ZŠ, sa nám podarilo vybudovať učebňu dielne. Aktuálne finalizujeme inštaláciu odborného materiálneho vybavenia. Technické vyučovanie tak (po zrealizovaní plánovaného budovania vyvíšených pestovateľských záhonov v areáli ZŠ) bude plnohodnotne realizované v súlade so školským vzdelávacím programom. Stavebnou úpravou uvedeného priestoru sme okrem dielni vybudovali i jazykovú učebňu. Zároveň ZŠ splnila opatrenie uložené Štátnou školskou inšpekciou.

Za dôležitú považujeme i ďalšiu – v súčasnej dobe hygienických nárokov - aktuálnu novinku. Rodičia v ZRPŠ v Cíferi v uplynulých

dňoch zabezpečili do všetkých tried dávkovače mydla a zásobníky papierových utierok s technickým a distribučným zázemím údržby. Spomínaným riešením sme skvalitnili hygienické zázemie „čistých rúk“.

Pri množstve údajov o technicko-organizačnom zabezpečení nezabúdame na prioritu - kvalitu realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu. Pravidelne aktualizujeme a implementujeme všetky požiadavky MŠVVaŠ SR a RÚVZ do procesov školy.

Dôležitým krokom inkluzívneho vzdelávania bolo úspešné završenie našej snahy - vybudovať inkluzívny tím. Uspeli sme v projekte POP, od septembra sme získali na plný úväzok školského psychológa, školského špeciálneho pedagóga a asistenta pedagóga. Vybudovaním uvedeného inkluzívneho tímu môžeme „zjemniť optiku integrácie“ znevýhodnených žiakov. Zároveň program školského psychológa vytvára prostredie minimalizujúce rôzne prejavy skrytej šikany v školskom živote, prípadne dôslednú analýzu klímy a kultúry školy.

Snažíme sa vytvárať maximálnu podporu vo vzdelávaní pre pedagógov formou pravidelného školenia, informovania, sprístupňovania databáz. V maximálnej miere budujeme podnetné prostredie pre žiakov v prezenčnej i dištančnej forme vzdelávania. Našou snahou je skvalitňovať procesy tak, aby sme minimalizovali potrebu zapájať do vzdelávania i rodičov. Uvedomujeme si, že za aktuálnych podmienok asi nenájdeme základnú školu pripravenú a vyzbrojenú bezproblémovo realizovať výchovno-vzdelávací proces. Aj my učiteľia sa stávame žiakmi, hľadajúcimi tie najefektívnejšie cesty s cieľom sprostredkovať žiakom ZŠ požadovaný obsah a rozsah vedomostí. Môžeme robiť i chyby, ale snažíme sa pozorne analyzovať spätnú väzbu od žiakov a ďalší krok modelovať efektívnejšie v kontexte spoznaného. Niektorým učiteľom to ide na jednotku, niektorých flexibilné nároky trochu dusia. Ale za kolegyne a kolegov Vám viem s určitosťou povedať, že našu profesiu stále berieme zodpovedne a i v „online sprostredkovaných“ reakciách žiakov nachádzame motiváciu a zmysel každé ráno vstať a stlačiť na počítači START. Štart školskej kultúry, klímy - jednoduchej ľudskej slušnosti a zodpovednosti.

Na záver sa chcem poďakovať za personálnu i materiálnu podporu zriaďovateľovi – obci Cífer. Ďakujeme za spoluprácu ZRPŠ v Cíferi i všetkým podporovateľom školy.

Zamestnanci ZŠ v Cíferi Vám želajú radostné Vianoce. ■

PaedDr. Pavol Sagan

Práca a úspechy žiakov ZUŠ v čase dištančného vzdelávania

„Nie je to o tom, čo sa ti prihodí, ale o tom, ako na to zareaguješ.“ – Epictetus

Kým sme nový školský rok 2020/2021 začínali prezenčnou formou výučby, v polovici októbra sme školské prostredie vymenili za to domáce. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že výučba cez kamery fotoaparátov, tabletov či počítačov nesie v sebe len samé negatíva. Nie je to však úplná pravda. Priestor, ktorý sa medzi nami zväčšil, dodal žiakom zároveň možnosť pocítiť k predmetu väčšiu zodpovednosť, učí ich väčšej samostatnosti, či núti kreatívne uva-

žovať. Nastala situácia, kedy si nielen žiaci ale i my, učiteľia, čoraz viac uvedomujeme, aké je umenie a tvorenie dôležité, najmä pre narušenie jednotvárnosti niekedy všedných, pochmúrnych dní. Pripravili sme sa toto obdobie aj naďalej naplno využiť na rozvoj schopností žiakov samostatne pracovať a naučiť ich kreatívne vyplniť svoj voľný čas. Aj napriek opatreniam, ktoré neumožňujú fyzickú účasť na koncertoch, výstavách či iných vystúpeniach, niektoré

(pokračovanie na str. 20)

odborní sa aj naďalej dokážu plnohodnotne prezentovať formou fotografií či videí. Naš audiovizuálny odbor zdieľa svoje projekty a práce najmä cez internetové stránky, čo umožnilo pokračovanie mnohých súťaží v multimedialnom priestore. Jednou z nich je i fotografická súťaž a výstava amatérskej fotografickej tvorby AMFO, v ktorej celoštátnom kole mala úspech naša žiačka Laura Pestún, kde získala 3. miesto v kategórii čiernobiela fotografia do 16 rokov, za fotografie s názvom „Kryha“ a „Čiara“. Svoje miesto na súťažiach mala i videotvorba a to najmä v súťaži amatérskej filmovej tvorby, kde sa v celoštátnom kole umiestnili žiaci Nina Hrkčková, Linda Liptáková, Tori Belanová, Šimon Fojčík a Jakub Ondruška na 3. mieste v kategórii hraný film s dielom „Do you like my decorations?“. Na

súťaži, ktorá sa konala v meste Bardejov mala napokon úspech aj samotná obec Cífer a reportáž o obecnej knižnici či športovej hale v diele „Magazín z obce Cífer“. S týmto dielom žiačky Nina Hrkčková, Linda Liptáková a Tori Belanová uspeli a získali 2. miesto v kategórii Reportáž / dokument do 16 rokov.

Veríme, že táto situácia nám dodá množstvo síl pre úspešné pokračovanie v našej doterajšej činnosti a pomôže žiakom prehĺbiť nielen teoretické vedomosti ale i vzťah k umeleckým predmetom tak, aby sme mohli už čoskoro všetci plnohodnotne zúročiť svoju doterajšiu prácu na koncertoch či výstavách organizovaných našou Základnou umeleckou školou.

Ďakujeme Vám za podporu. ■

Kolektív ZUŠ v Cíferi

Boh prichádza do nášho života

„Vonku pred dverami“ nazval spisovateľ Borchert svoj príbeh. Vojak Beckmann prichádza po vojne zo zajatia domov. Všetko sa mu zdá ťažké. Nevyzná sa v novej situácii. Vonku pred dverami zostáva aj u svojej ženy, ktorá ho nevypúšťa do ich spoločného bytu. Už ho nečakala, už žije s iným. Už svojím vonkajším zjavom - väzenský mundúr, staromódne okuliare - je Beckmann nesympatický. Ostáva vonku - pred dverami. Kazateľ Albert L. Miorin hovorí, že tento príbeh ho napadol, keď čítal vianočné evanjelium. Tu sa opisujú Vianoce trizvo a vecne. „Prišiel do svojho vlastného, a vlastni ho neprijali“ (Jn 1,11). Preč je celá romantika. Tu sa hovorí, čo sa skutočne stalo. Ale, čo je jeho vlastníctvo? Z kontextu vyplýva: všetko - čo vzniká od začiatku. Celá zem. Budeme sláviť Vianoce, Boží príchod v jeho Synovi Ježišovi Kristovi. Celý svet bude oslavovať. Ale mení sa niečo? Zmenilo sa voľakedy niečo kvôli Vianociam? Nastalo? Svet sa bude metať pozajtra opäť medzi terorom a násilím, utrpením a vraždou. Strach pred budúcnosťou zostáva. Bezdomovci a vysídlení nebudú ani zajtra obľúbenejší a vítanejší ako predvčerom. Nedôvera medzi Východom a Západom ostáva napriek všetkej námahe. Nevládne ani dobrotnosť a srdečnosť, ani odpúšťanie, ani trpezlivosť, ale egoizmus, nenávisť a boj. Nie vianočný pokoj, ktorý Ježiš chcel priniesť, ani zriekanie sa násillia a bratskosť určujú našu dennú politiku, naše hospodárstvo, našu ľudskosť, ale úsilie o moc, peniaze a zisk. Čo Boh chce - tak často hovoríme - čo jeho slovo hovorí, to sa nedá žiť. To príliš veľa vyžaduje. Nemôžeme sa z dneška na zajtra obrátiť. A ostatne, nech sa Cirkev stará o svoje veci a nech nechá svet na pokoji. Ale smieme to? Ne-

musíme posolstvo, že nás Boh miluje, že chce lásku a pokoj, že jeho starosť patrí všetkým ľuďom, neustále volať do sveta? Smieme nechať Boha vonku? Vonku, vzdialeného od všetkých tých záležitostí? Táto Zem je jeho dar, jeho stvorenie. V Ježišovi nám ukázal, že tu je možná záchrana a spása. Ale svet sa vtedy nedal oslovíť. Nemali miesto pre človeka stojaceho mimo. Nedostal právo žiť. Nechceli si dať porušiť vlastné kruhy. Boh zostával vonku pred dverami. Aj u nás tam zostáva? V našom živote? Alebo ho vpustíme počas adventných a vianočných dní? Bol aj pri tých veľkých, drahých prípravách? Všetci sme robili, čo sme mohli. Lietali sme hore-dole podľa našich predstáv. Nakupovali, vyzdobovali, postavili jasle, rozposlali vianočné pozdravy, SMS. Ale kde zostával Boh? Skrytý za kopou darčiekov? Možno sa niekedy aj pýtame: Ako ho vlastne prijať? Nuž, Boha nemôžeme prijať ako vec, ktorú prijímame pri domových dverách a potom postavíme na regál. Prijať Boha, na to treba prípravu, ticho, vytvorenie priestoru. Musí existovať v mojom živote preňho miesto v mojej práci, v mojom každodennom živote. Potrebujeme čas na modlitbu, na stretnutie sa s ním vo sviatostiach, v spoločenstve v jeho chráme. Využime aj tento čas na jeho PRIJATIE. Boh prichádza k nám denne, v každu hodinu, v mnohých ľuďoch, veciach, stretnutiach - ako dar. Otázka ale ostáva: Beriem ho do svojho života, alebo ho nechávam stáť pred dverami? V modlitbe budem prosíť, aby sme mu otvorili dvere svojho srdca. ■

Radostné a požehnané Vianoce Vám všetkým praje

Mons. Ján Bučík - farár

Sviatosť kresťanskej dospelosti alebo rozlúčka s kostolom?

Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili a na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť“ (Sk 2, 1-4)

Foto: Tímotej Puchoň

(pokračovanie na str. 21)

Foto: Timotej Puchon

Dňa 10. 10. 2020 o 9., 10. a 11. hodine bola vo farskom Kostole sv. Michala Archanjela v Cíferi vyslužená sviatosť birmovania 65 birmovancom. Túto sviatosť prijali z rúk Vsdp. ThLic. Petra Šimka, generálneho vikára, niekdajšieho administrátora našej farnosti. Bohužiaľ tento rok skomplikovala pandémia nielen prípravu birmovancov, ale aj samotné vysluhovanie sviatosti. Keďže v kostole mohlo byť naraz maximálne 50 ľudí, obrad birmovania prebehol v troch

teda duchovne dozrievame a stávame sa dospelými kresťanmi. Pri birmovaní dostávame dary Ducha svätého. Prijatá, však neznamená len akceptovať dar, ale ho aj rozbaľiť a používať. Sme povolaní a máme byť proaktívni, teda máme mať iniciatívu a zodpovednosť, aby sa veci aj udiali. Nebáť sa povedať svoj názor, postoj a to, čo si myslím. Byť spoluvorcom situácie. Hovoríme že veľké korporácie sú mienkotvorné, noviny a médiá sú mienkotvorné, ale pri birmovke nám Duch

Foto: Timotej Puchon

kolách bez sv. omše a spevokolu len s hudobným sprievodom organu. Pre obmedzený počet ľudí v kostole boli pri samotnom obrade prítomní len birmovní rodičia s birmovancami.

Birmovanie - konfirmácia, latinský názov „sacramentum confirmationis“, čo sa dá doslovne preložiť ako sviatosť potvrdenia, upevnenia (lat. confirmatio - upevnenie, potvrdenie). Je to sviatosť, ktorá je záverom krstu. V krste sme boli posvätení krstnou milosťou a stali sme sa príbytkom Ducha Svätého. V birmovaní Duch Svätý posilňuje našu vieru, aby sme vieru uchovávali a ohlasovali. Touto sviatosťou

Svätý hovorí, že „My“ máme byť mienkotvorní v rôznych situáciách, ktoré v živote nastanú. Ako zdôraznil vo svojej krátkej kázni Vsdp. ThLic. Peter Šimko, treba byť vnímavý a pozorný voči prijatým darom Ducha Svätého, a nech birmovka nie je rozlúčkou s kostolom, ale začiatkom aktívnejšieho života v Cirkvi. Láska je vzťah, ktorý sa buduje, rastie. A tak je to aj vo vzťahu kresťana a Boha. Skutočná kresťanská viera nie je zbierka múzejných kúskov, ale živý vzťah s Tým, ktorý je Život sám. Ak sme kresťania, musíme žiť v Duchu Svätom. ■

Mgr. Erika Ležovičová, foto: Timotej Puchon

Sviatok patróna farnosti sv. Michala Archanjela, 27. 9. 2020

Hody - Kedysi cisárske, dnes najmä husacie

Hody sa na Slovensku nazývajú rôzne podľa regiónov a nárečí. Vedeli ste, že v roku 1786 cisár Jozef II. vydal nariadenie, podľa ktorého sa mali v celej krajine konať hody v jeden deň, tzv. cisárske hody a to na tretiu októbrovú nedeľu?

Niekde je odpust, inde hostina či kermeš. Odpust slávia najmä na východnom a v časti stredného Slovenska. Názov pochádza zo slova odpustiť, prepáčiť. To v prenesenom a duchovnom zmysle slova znamenalo, že pred hodmi sa patrilo zmieriť s Bohom spoveďou, pokáním, ale takisto si podať ruky s ľuďmi, ktorí nám neboli priam sympatickí.

Na Spiši, ktorý bol známy svojím nemeckým osídlením, sa udomácnil názov kermeš, pochádzajúci z nemeckého slova Kirchmesse. Znamená to „kostolná omša“, čiže ľudový názov kermeš značí deň spomienky na posvätenie chrámu.

U nás na západnom Slovensku sa ujal názov hody. Už starí Slovania poznali slovo god, ktoré môžeme voľne preložiť ako hostina. Hody sa teda spájali s hostinou a hodovaním.

Táto tradícia siaha až do stredoveku, keď sa spolu s rozvojom cirkevnej organizácie v Uhorsku dbalo aj na to, aby patrociniá (zasvätenia patrónovi, fakticky zverenie chrámu do jeho opateru) jednotlivých

(pokračovanie na str. 22)

Foto: Timotej Puchon

chrámov časovo rovnomerne pokryli spoločensky prijateľné dátumy v rámci celého roka.

Náš cíferský farský kostol sv. Michala Archanjela, je už v poradí tretím kostolom a stojí na pôvodnom mieste svojich predchodcov. O pôvodnom kostole nemáme nijaké údaje, iba to že po zničení kostola požiarom roku 1638 bol na jeho mieste v rokoch 1639-1642 postavený barokový kostol s prvkami doznievajúcej renesancie, ktorý slúžil veriacim 292 rokov. Roku 1934 sa uvažovalo o zachovaní tejto architektonickej pamiatky a na výstavbu nového kostola sa hľadala nová lokalita. V intraviláne sa vhodnejšia lokalita nenašla, a preto bol starý kostol zbúraný. Nový, súčasný kostol sa začal stavať v máji 1934 a vysviacka kostola sa konala 23. júna 1935 presne v deň 293. výročia vysviacky starého kostola. Jeho výstavba trvala jeden rok. Zo starého kostola bolo v novom inštalované obnovené zariadenie – tri oltáre, kazateľnica, krstiteľnica, päť sóch a 14 obrazov krížovej cesty, ktoré sú kvalitnou umelecko-rezbárskou prácou.

K hodom neodmysliteľne patria i kolotoče, zábavy a chutný hody. Nesmieme však zabudnúť, že toto je len obal, ktorý nevysťahuje podstatu tohto sviatku. Dôležité je to, čo máme pod obalom. Tak ako naši krstní patróni nám v živote pomáhajú orodovaním, tak aj patróni našich chrámov za nás orodujú v nebi. A my máme využívať milosti, ktoré nám môžu sprostredkovať. Sv. Michal je vodca Božích bojovníkov proti diablu a jeho anjelom. Je patrónom katolíckej cirkvi, v boji proti pokušeniam a diablu; rytierov, vojakov, obchodníkov, parašutistov, policajtov, námorníkov, pekárov, výrobcov váh, ciachovačov, lekárníkov, sanitárov, tokárov, krajčírov, sklenárov, maliarov, zlatníkov, cínarov, zlievačov, zamestnancov bánk, rádio-

mechanikov, chudobných, zomierajúcich; cintorínov; patrón dobrej smrti; pri búrke a zlom počasi.

Meno Michal je z hebrejčiny a znamená Michael – kto je ako Boh. Sv. Michal je jedným z hlavných anjelov. Preklad jeho mena je vlastne bojový výkrik dobrých anjelov v boji na nebi proti Zlému a jeho anjelom. Meno sv. Michala sa niekoľkokrát spomína v Biblii. Na malbách sa zobrazuje často ako rytier v brnení, ktorý šliape po drakovi. Presne tak ako ho máme vyobrazeného nad hlavným oltárom. Starý zákon veľakrát hovorí o vojnách a veľakrát pripomína Božiu moc a ochranu. „Ak Pán nestráža mesto, nadarmo bdejú jeho strážcovia“ (Ž 127). Našťastie nie sme vo vojne, ale možno povedať, že boj dobra a zla sa odohráva v každom človeku. A Boh nestojí nikde mimo. Alebo si myslíte, že by bol Otec ľahostajný k tak hroznej smrti svojho syna na kríži? Chce nám pomôcť. Aj preto nám dáva svätých na pomoc. Náš patrón sv. Michal Archanjel, ktorého si pripomínáme vždy 29.9. nám v tomto našom osobnom boji proti zlu bude vždy pomáhať, ako zdôraznil vo svojej slávnostnej kázni náš duchovný otec Mons. Ján Bučík. Z našej strany sa vyžaduje živá viera a dôvera v Boha. A samozrejme modlitba, ktorou prosíme patróna o prihovor. A tak vidíme, že sviatok sv. Michala Archanjela nie je záležitosťou iba jedného dňa v roku, ale celého nášho života. ■

Text a foto: Mgr. Erika Ležovičová

BLAHOŽELANIE

Dňa 31.10.2020 si náš duchovný otec Mons. Ján Bučík pripomenul pri slávení svätej omše 28. výročie kňazskej vysviacky. Keďže kvôli protiepidemiologickému opatreniu Covid 19 slávil v tento deň svätú omšu sám, bez účasti veriacich, blahoželáme mu dodatočne touto cestou.

Duchovný otče, blahoželáme Vám a vyprosujeme pevné zdravie, nech Vás Duch Svätý osvecuje a Božia Matka ochraňuje. Nech Vás naša modlitba vždy sprevádza a posilňuje.

To Vám zo srdca prajú a vyprosujú Vaši farníci z Cífera a Pácu.

Sv. Mikuláš prišiel aj do našej farnosti

(pokračovanie na str. 23)

Začiatok decembra je spojený pre väčšinu malých detí s príjemnou návštevou v podobe Mikuláša, neraz sprevádzaného anjelom a čertom. Dlhé čakanie na vianočné darčeky im spríjemnia sladkosti a malé darčeky, stačí si poriadne vyčistiť čižmičky alebo zarecitovať peknú báseň. A tak tomu bolo aj tento rok v našej farnosti.

V nedeľu – 6. decembra 2020 – zavítal do nášho farského kostola sv. Michala Archanjela, patrón detí sv. Mikuláš. A práve deti zapl-

nili kostol počas slávania svätej omše o 11 hodine. Po jej skončení deti zostali v kostole a s radosťou privítali Mikuláša, ktorý ich prišiel potešiť. Niektorí si pripravili pre Mikuláša básničku, iní pesničku. A keďže Mikuláš chodí aj so svojimi pomocníkmi anjeli, každý, kto prišiel, dostal sladkú odmenu.

Treba si však uvedomiť, že sviatok sv. Mikuláša vo svojej podstate patrí medzi kresťanské sviatky. V jeho pozadí stojí skutočná osobnosť biskupa v Myre (dnes mesto Demre v Turecku), ktorý žil v časoch veľkého prenasledovania kresťanov. Bojoval proti arianizmu

a nezištne pomáhal blížnym. Bol to muž s veľkým srdcom, ktorý miloval ľudí okolo seba. Zomrel 6. decembra niekedy v rokoch 345 až 352. Dnes sa z postavy biskupa Mikuláša vplyvom médií a reklamy stala rozprávková bytosť Santa Clausa. Len málokto vie, kto bol naozaj sv. Mikuláš a kde pramení podstata tohto pekného zvyku. ■

Text a foto: Mgr. Erika Ležovičová

Vianoce aj pre planétu

Posledné roky narastá konzumná orientácia Vianoc, čoho dôsledkom je okrem iného zvyšovanie záťaže životného prostredia. Počas Vianoc produkujeme stále viac zbytočných odpadov, zvyšujeme spotrebu energií, materiálov... Zväčša však zbytočne, jestvuje mnoho spôsobov, ako doma vyčariť krásne vianočné sviatky a zároveň byť šetrný k Zemi.

Vianociam treba v prvom rade vrátiť ich pôvodný duchovný zmysel. Symbolika príchodu Svetla na svet je témou, z ktorej môžu načerpať aj ľudia s iným ako kresťanským svetonázorom. Môj skutočný plnohodnotný ČAS s vlastnou rodinou, ČAS pre priateľov bez povrchnosti, ČAS na introspektívu do svojho vnútra a vypratovanie svojich hodnôt. Možno aj ČAS vyjsť zo svojej ulity a urobiť niečo dobročinné. Rôzne neziskové organizácie sa v predvianočnom čase potešia dobrovoľníkom a darcom pri realizácii rôznych projektov pre bezdomovcov, rodiny v núdzi, deti v detských domovoch a podobne. Korona doba pred nás kladie celkom nové výzvy a máme šancu očistiť vianočné sviatky od množstva zbytočného balastu.

Ak už sa necháte strhnúť klasickým predvianočným zhonom, skúste sa inšpirovať nasledovným:

1. Ignorujte reklamy a učte to aj deti. Máte vlastnú hlavu, inšpirujte sa, zauímajte sa o svojich blízkych, počúvajte ich počas roka a nebudete mať problém pri výbere darčiek. Ak máte člena rodiny, ktorý naozaj nič nechce, tak mu naozaj nič nekupujte. Ale dajte mu svoj čas, blízkosť, rozhovor, alebo spoločný obed... Bude to úprimnejšie. Často ide o starších ľudí a pre nich je to vzácnejšie než dary.

2. Neplytvajte. Menej je viac a učte to aj deti. Dnes je už pomaly škandál, ak má dieťa pod stromčekom len jeden-dva baličky.....no a čo?! Uprednostnime radšej rozumnú kvalitu pred kvantitou. Veď hlavnou myšlienkou Vianoc aj tak nie sú darčeky a z tej celej kopy vzíde aj tak len jeden víťaz, ktorý „prebije“ všetky ostatné. Tie zostanú časom zabudnuté.

3. Nenakupujte na poslednú chvíľu. Darček šitý na mieru alebo vlastnoručne vyrobený má väčšiu hodnotu, ako narýchlo kúpená vec. Je obohatený o náš čas, ktorý sme obdarovanej osobe venovali samotnou prípravou. A toto treba naučiť aj deti.

4. Nekupujte zbytočnosti. Najmä na poslednú chvíľu dokážeme kúpiť blbosti, ktoré nikto nepotrebuje a skončia v koši.

5. Darujte zážitok. Nehmotné darčeky a zážitkové darčeky – per-

manentky, vstupenky, abonentky, poukazy na rôzne služby, online licencie, poukazy na nákup v eko/bezobalovom obchode, biopotravinách, kúpele. Aj v dnešnej korona dobe sa dá vybrať a načasovať na bezpečnejšie letné obdobie.

6. Eko darčeky pre domácnosť. Využite vianočné sviatky na zmenu niektorých vecí za ekologickejšie. Zariadte si recyklačný kútik. Vyskúšajte eko drogériu pre domácnosť. Skúste vyprať prádlo v mydlových orechoch. Kúpte si sieťky na nákup ovocia a zeleniny (náhrada za sáčky), skladací košík a zopár veľkých sieťoviek a pridajte im trvalé miesto v kufri auta. Pridajte ku tomu pár recyklovaných plastových fliaš na čapovanú drogériu a máte vždy pripravenú výbavu na veľké nákupy.

7. Dve muchy jednou ranou. Čo tak kúpiť milé darčeky od ľudí so znevýhodnením? Často hľadáme milú drobnosť pre babičku, dedka, tetu... Medik od autistu alebo vianočné pohľadnice, medovníčky alebo ozdoby od ľudí z chránených dielní alebo od výrobcov napr. z HediKup majú pridanú hodnotu. Volá sa to filantropia a učme to aj deti.

8. Používajte rozložiteľné alebo opakovane použiteľné obaly. Papier je vždy lepší než farebná plastová fólia či sáčok. Aj populárne darčkové tašky majú svoje „ale“. Majú na povrchu vrstvu plastu, čiže sú nerecyklovateľné. Namiesto darčkových tašiek použite napr. pekné pláténé tašky – môžu byť darčekom samy o sebe. Aj prírodný nebielený „rezný“ papier má svoje čaro. Buďte kreatívni, na webe je kopa nápadov na eko-balenie darčiek.

9. Svetelný predvianočný Disneyland? Nepreháňajme to so svetelnými dekoráciami. Opäť menej je viac a keď už, tak uprednostňujeme tie so solárnou nabíjačkou.

10. Premyslite si vianočné menu a nákup potravín. Predvianočné zľavy lákajú k nákupu veľkého množstva všeličoho, čo potom nestihneme skonzumovať a skončí to v koši.

11. A čo stromček? Čo je lepšie? 10 rokov opakovane použitý umelý stromček z ropy vyrobený za nespravodlivú výplatu v Číne alebo každý rok čerstvo vyrábaný zo škôlky (rozhodne nie z lesa!),

(pokračovanie na str. 24)

Zdroj: internet

ktorý sa dá ekologicky skompostovať alebo zoštíepkovať? Nuž, na to si musí dať odpoveď každý sám. V každom prípade, dnešné vnímanie vianočného stromčeka ako symbolu Vianoc je istou ilúziou. Vianočný stromček k nám priniesli nemeckí lesníci v 19. storočí. Vymysleli ho z obchodných dôvodov (finančne výhodné zbavenie sa prerezávok), nemá nič spoločné s ľudovými, tobôž duchovnými tradíciami. (Podobne ako Santa Klaus vznikol ako reklamný nástroj firmy Coca Cola.) Ideálny stromček je ten, ktorý môže stále rásť.

Objavujú sa prvé lastovičky – firmy, ktoré vám zapožičajú na Vianoce živý stromček v kvetináci. Ale dá sa aj improvizovať, napríklad stromček z rebríka. Ale to je len pre extrémne slobodné mysle.

12. Eko a ne-eko ozdoby. Tých druhých je asi drvivá väčšina. Všetky plastové (nerecyklovateľné), nekvalitné a jednorazové. Skúsme voliť ozdoby, ktoré sú prírodné, prípadne jedlé alebo aspoň z recyklovateľných materiálov a opakovane použiteľné. Každý rok kupovať novú kolekciu plastových ozdôb v novej farbe len preto, že som zmenila farbu prestierania a závesov...a staré vyhodit...to nie...

13. Sviečky? Celá veda. Každý si cez Vianoce rád vyčaruje krásnu atmosféru trepotajúcimi sa plamienkami voňavých sviečok. Ale pozor! Väčšina vonných sviečok vám vypustí do interiéru kokteil chemikálií, ktoré potom dýcha celá rodina. Ich základ je vyrobený z ropy do podoby parafínu rôznej kvality. Pri tých menej kvalitných dýchate v podstate to isté, ako keby vám v obývačke horela pneumatika. Len v malom....

Pri výbere sviečok si preto doprajte kvalitu. Radšej drahšie z kvalitného (napr. včelieho) vosku a radšej drahšie z prírodnými esenciálnymi olejmi. Poznáme aj tzv. stearínové sviečky, ktoré sa často prezentujú ako ekologické, ale keďže sú vyrobené z palmového oleja o nejakej ekológii tu nemôže byť ani reči, vzhľadom na to, kde a ako sa palmový olej dorába.

Tak vidíte, čo všetko ešte môžeme vylepšiť na našich Vianociach, aby nám ozaj priniesli pokoj do duše.

A ešte niečo špeciálne pre nás ženy (väčšinou): Máme v hlave tú svoju dokonalú predstavu o Vianociach. Presne vieme ako bude vyzeráť stromček a štedrovečerný stôl, že bude vyupratovaný celý dom, plná chladnička aj špažza, umyté okná, oprané záclony aj závesy, v skrini budú pripravené darčeky ozaj pre každého a urobíme naozaj čokoľvek, aby sme to dosiahli. Budeme po nociach vypekať 20 druhov sladkého a s vyplazeným jazykom chystať mišeliniskú štedrovečernú večeru so šiestimi chodmi. Ak vás to bavi a zvládnete to ľavou zadnou, bez reči a sekírovania celej rodiny - klobúk dolu. Ale pre nás ostatné, ktoré to bez stresu nezvládneme: Prrrrrr! Stop! Kľud! Zatiahnite včas brzdu, vydeľte svoje dokonalé predstavy aspoň počtom členov domácnosti a užite si požehnané, šťastné, pokojné, trvalo udržateľné a zvládnuteľné Vianoce. ■

Ing. arch. Katarína Bacigálová

Nový súťažný ročník 2020/21 hádzanárskych družstiev TJ Sokol Cífer

Prípravu družstiev a cieľ do konca roku 2020 sme čiastočne predstavili v minulom čísle cíferských novín a to v očakávaní, že budeme môcť nový ročník ukončiť v takom čase a poradí tak ako to bolo naplánované v súťaži mužov ale hlavne mládeže, ktorej veľmi chýbali súťažné stretnutia. Chýbali i prípravné a zvlášť turnajové, ako bol plážový turnaj na Páci a memoriál Tomáša Glosa. Ešte šťastie, že sme stihli pravidelný februárový turnaj najmladšej generácie „Minihádzaná Cífer 2020“.

Príprava mladej generácie – žiackych družstiev bola výborná, najmä pokiaľ ide o sústredenia týchto družstiev. Výbor si mimoriadne cení prístup trénerov a rodičov ktorí, nielenže prispeli na turnaj, ale venovali svoj voľný čas pri dozore a pomoci trénerom. To, že podujatia boli vydatené svedčia ich fotografie na sociálnych sieťach, ale hlavne potešuje účasť 18 dievčat a 20 chlapcov.

Žiaľ po sústredeniach nás pribrzdili "pandemické" obmedzenia, no najmä neistota ako finančne zvládnuť súťaž, ak prišlo ku krá-

tiu dotácií, nízky príspevok z 2% z daní a pribudla celoslovenská 1. liga mužov (13 družstiev). Dodatočne vystúpilo zo súťaže družstvo Košice B a to nám umožnilo znížiť najvyššiu plánovanú položku cestovného.

Veľké sklamanie prišlo u najmladších hádzanárov pripravkárov, kde sa na začiatku rozbehol intenzívny nábor nových adeptov hádzanej, ako bolo v pláne, ale pre situáciu s pandemiou koronavírusu sa školské krúžky neotvorili.

Súťaže 1. ligy mužov začali s určitými obmedzeniami a vždy po ukončení stretnutia sa s obavou zisťovalo aký je stav v družstve. Situácia sa nezlepšovala, až na koniec, v 5. kole sa súťaž prerušila. Prerušenie nás okrem iného pripravilo o možnosť stretnúť sa v SP so špičkovým družstvom a vedúcim družstvom extraligy, účastníkovi Eurology, Tatranom Prešov. Tešili sme sa a pripravovali na čo najlepšie prijatie a dostupné priblíženie čo najväčšiemu počtu divákov.

Neúplná tabuľka jesennej časti súťaže 1.ligy mužov

Por.	Názov klubu	Záp	Body	+/-	+	-	V	R	P
1.	HC Tatran Stupava	4	8	8	108	100	4	0	0
2.	HK Kúpele Bojnice	4	7	38	132	94	3	1	0
3.	TJ Strojár Malacky	5	7	24	156	132	3	1	1
4.	MHAK Martin	4	6	16	119	103	3	0	1
5.	Štart HC Malacky	5	6	15	145	130	3	0	2
6.	HáO Slovan Modra B	5	6	12	139	127	3	0	2
7.	HK Vajnory	4	6	-3	108	111	3	0	1
8.	KH Agrokarpáty Pezinok	5	4	-7	127	134	2	0	3
9.	TJ Sokol Cífer	5	4	-10	142	152	2	0	3
10.	BHA Bratislava	4	2	-12	101	113	1	0	3
11.	HK Slovan Levoča	5	0	-29	103	131	0	0	5
12.	ŠK DAC Dun. Streda	5	0	-50	117	167	0	0	5

(pokračovanie na str. 25)

Výsledky odohratých stretnutí s autormi gólov.

HK Kúpele Bojnice - Sokol Cífer 33:23 (16:11), góly: Šramel 7/3, Michal Jankovič 6/1, Križan 3, D. Plesko 3, Lovás 1, Gašperík 1, Popluhár 1, Šurin 1.

Sokol Cífer - BHA Bratislava 35:28 (19:13), góly: Šramel 8/1, Lovás 5, Popluhár 5, Kobela 5, Govedarica 4, Šurin 3, Križan 2, Gašperík, D. Plesko

Štart HC Smartpoint Malacky - Sokol Cífer 36:29/16:14/, góly: Lovás 4, Popluhár 1, Kobela 4, Minárik 4, T. Čepce 1, M. Križan 2, Gašperík 2, Šramel 4, M. Jankovič 5, Šurin 2.

Sokol Cífer - HáO Slovan Modra B 26:35 /10:20/, góly: Lovás 2, T. Čepce 1, Gašperík 1, Šramel 11, Govedarica 1, D. Plesko 1, M. Jankovič 3, Šurin 1, Baran 3, Minárik 2.

Sokol Cífer . HK Slovan Levice 29:20 /17:10/, góly: Lovás 3, Popluhár 1, T. Čepce 3, D. Plesko 2, M. Jankovič 9, Šurin 2, Baran 7, Kobela 2.

Súťaže žiakov a žiačok začali v neskoršom termíne, nakoľko pre obmedzenia, ktoré priniesol koronavírus, kluby dlho zvažovali účasť v súťažiach. Žiaľ, družstvá odohrali iba 1 majstrovské stretnutie a súťaž sa prerušila. Presnejšiu správu o očakávaníach i vykonaných akciách, pri príprave žiackych družstiev, podáme v nasledujúcom čísle novín.

Súťaže prípravok neboli otvorené.

Tréningový proces v súčasnosti rozhodne nie je taký, aký by mal byť, pre účastníkov 1. ligy, ale ani žiackych družstiev, ktoré zvlášť potrebujú kvalitný tréningový proces pre ich napredovanie.

Dôsledné dodržiavanie "pandemických" obmedzení je tým existenčným minimom pre udržanie družstiev v akej-takej hráčkej pohotovosti. ■

Text a foto: František Dugovič, Taj. TJ Sokol Cífer

Odišiel z hádzanárskej rodiny

V piatok 20.11.2020 zomrel vo veku 63 rokov Ľubomír Mrovka, náš priateľ, spoluhráč a člen výboru TJ Sokol Cífer. Začínal v mládežníckych družstvách a ukončil hráčsku kariéru v seniorskom družstve. Ani po skončení hráčskej kariéry neprerušil styky s TJ, trénoval ml. žiakov a bol iniciatívny pri budovaní hádzanárskeho areálu. Svoje dlhoročné skúsenosti zúročil prácou vo výbore TJ, kde zastával dôležitú funkciu pokladníka. Nemenej dôležitá bola funkcia zapisovateľa pri majstrovských stretnutiach našich družstiev.

Celý svoj mladý život vo voľných chvíľach zasvätil TJ.

Češť jeho pamiatke!

Šachové správy

Šachové súťaže v ročníku 2020 - 21 sa ledva začali a kvôli koronavirovým opatreniam sa prerušili. Zo súťaží kde má Cífer družstvá sa začala 10.10.2020 piata liga TTHCPY. Cíferské D-družstvo do bojov nezasiahlo. V súťaži je totiž nepárny počet družstiev a Cíferčania mali v 1. kole voľno. V nedeľu 11.10.2020 stihlo odohrať zápas 1. kola 3. ligy A2 cíferské b-družstvo v Skalici. Skalica B-Cífer B 1:7. Za Cífer bodovali T. Lipták, D. Lipták, Kovačócy, Puchart, Šarmír, Kavuljak a Prigoda po 1 bode. Prehral iba I. Zelenský.

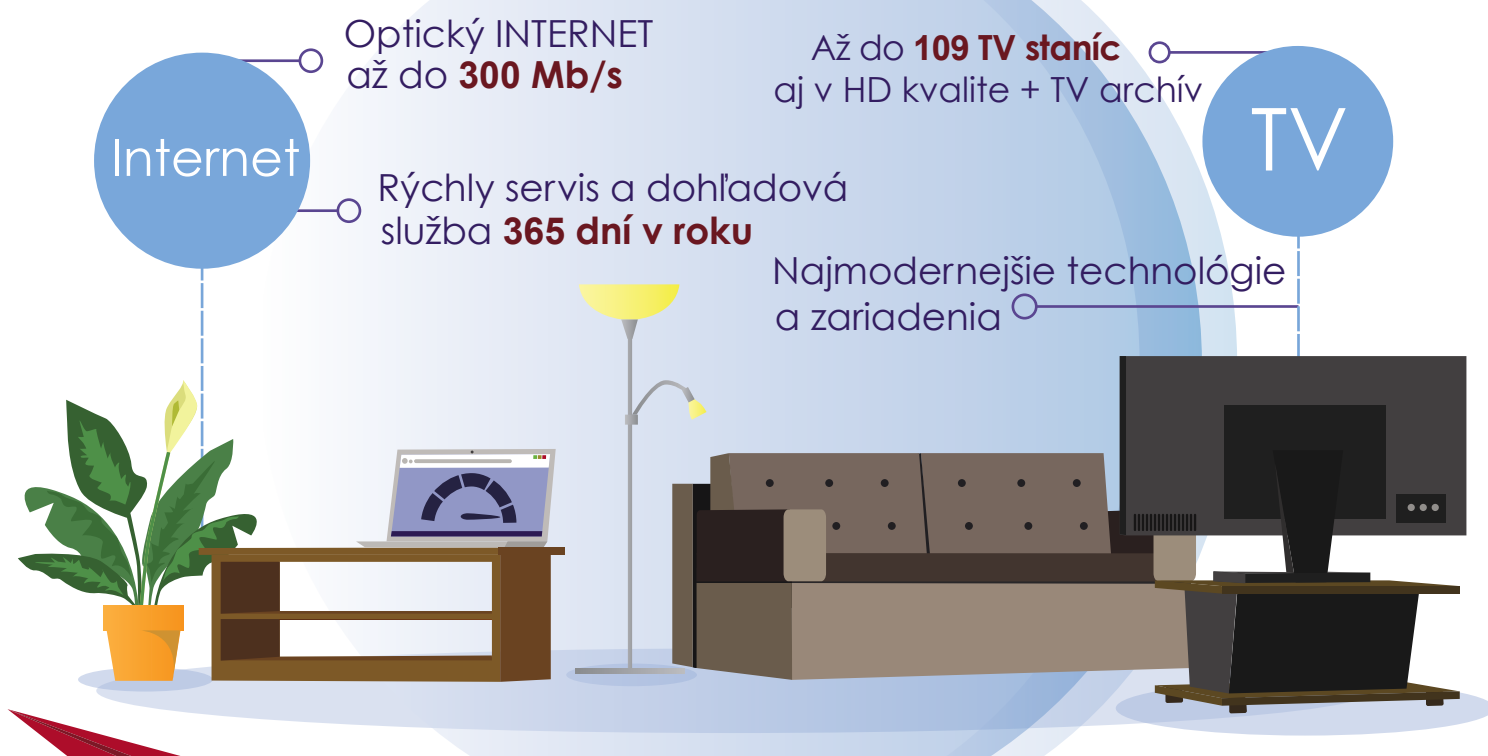
V dňoch 9. a 10. októbra sa v Kežmarských žľaboch konala konferencia Slovenského šachového zväzu. Po abdikácii doterajšieho prezidenta SŠZ p. Gregora z Banskej Bystrice bol najdôležitejší bod programu voľba nového prezidenta. Stal sa ním p. Roman zo Skalice. Známý mecenáš a organizátor šachového života nielen v Skalici ale aj na celom Záhorí. P. Roman je súčasne aj viceprimátor Skalice. Po 3 rokoch je prezident SŠZ opäť z Trnavského kraja. Jedným z 3 delegátov konferencie za Trnavský kraj bol cíferčan Miloš Šarmír. ■

Vedúci Šachového klubu Cífer: Miloš Šarmír

Foto: zdroj Pixabay

Takto to môže vyzeráť u Vás doma
hneď a úplne **zadarmo**

AKCIA

1 mesiac nezáväzná skúška bezplatne

Akcia letí do 28. 02.

100 Mega net + TV balík FAMILY

len za

16,90€

Pre používateľov pokrytých optickou sieťou GolemTech

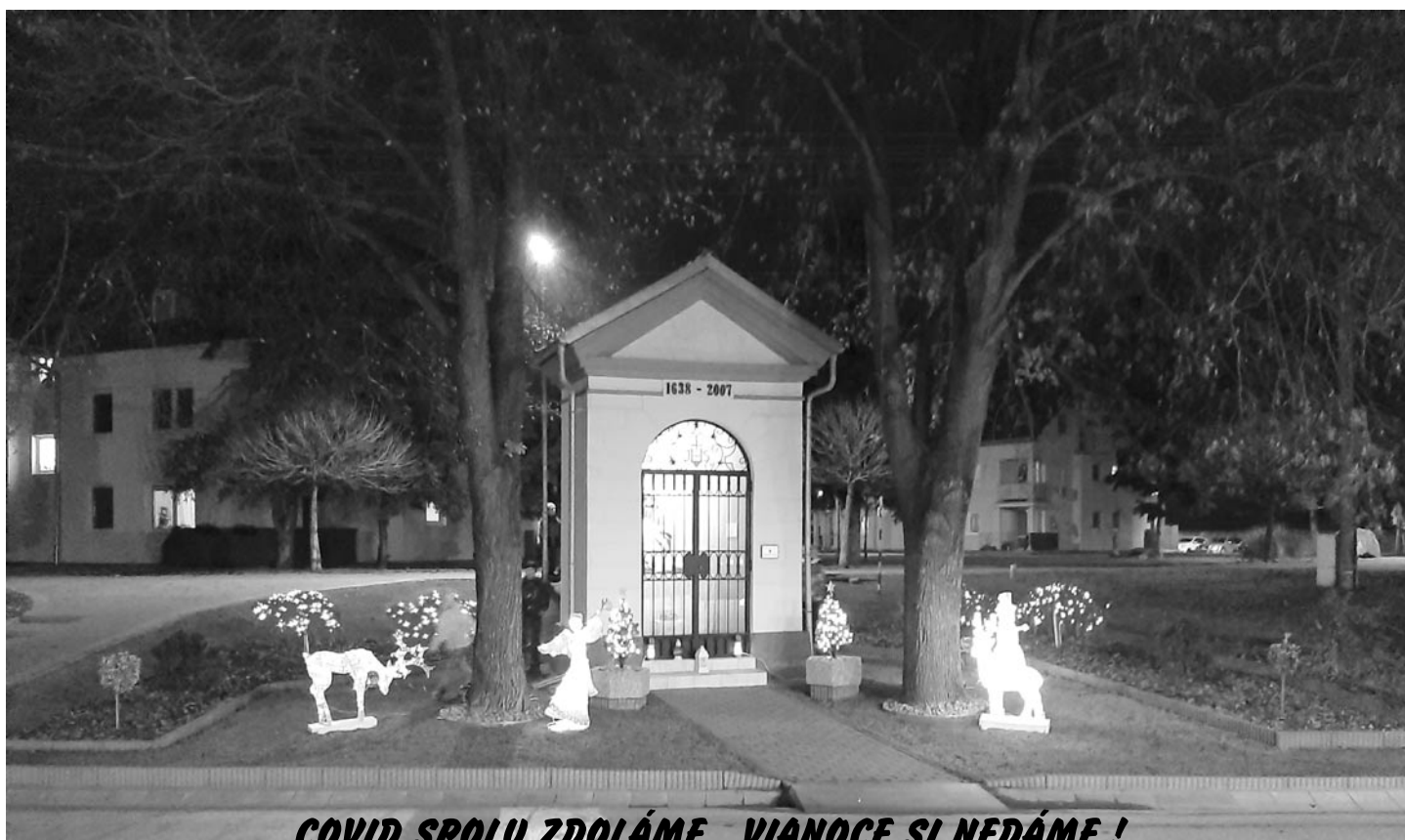
INŠTALÁCIU a WIFI ROUTER - 0€

Vám ponúkajú kompletný profesionálny
catering pre oslavy, svadby a jubileá

Kontakt: Peter Masaryk, tel. 0904 431 310, e-mail: kupalisko.cifer@gmail.com

COVID SPOLU ZDOLÁME , VIANOCE SI NEDÁME !

***Prajeme Vám i všetkým Vaším blízkym príjemné prežitie vianočných sviatkov.
V Novom roku 2021 pevné zdravie, veľa šťastia a ľudského porozumenia.***

Kolektív firmy Zámočníctvo Granec, s.r.o

V. ROČNÍK SÚŤAŽE
MÁRIE HOLLÓSYOVEJ
VO VÝŠIVANÍ

6.11.21 DK CÍFER

KATEGÓRIE SÚŤAŽE:

- A VÝŠIVKA NA TÉMU *KYTICA POĽNÝCH KVETOV*
- B VÝŠIVKA NA ODEVE
- C VÝŠIVKA NA INTERIÉROVEJ TEXTÍLI
- D DETSKÁ VÝŠIVKA DO 16 ROKOV
- E KÓPIA STAREJ VÝŠIVKY

SÚČASŤOU PODUJATIA BUDE AJ
VÝSTAVA A MÓDNA PREHLIADKA ODEVOV S VÝŠIVKOU,
PREDNÁŠKY A SPOLOČNÁ AKTIVITA *ZAPÍŠ SA NA VÝŠIVKU.*

Do súťaže je potrebné sa vopred prihlásiť a výšivky buď priniesť v deň podujatia do Cífera alebo zaslať. Takisto je potrebné elektronicky prihlásiť vyšívané odevy do módnjej prehliadky aj s uvedením, či si autor odev odprezentuje. Registrácia výšiviek bude otvorená začiatkom septembra 2021.

Informácie budú zverejňované na stránke OZ Czipfer: <https://www.facebook.com/czipfer.sk>
alebo na stránke obce Cífer: <https://www.cifer.sk/organizacie-a-zdruzenia/oz-czipfer-1/>,
prípadne možno napísať na ozczipfer@gmail.com.

Ďakujeme Vám
za prejavenu dôveru v roku 2020
a želáme Vám

• VESELÉ •

vianoce

— a —

ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK 2021

***

kolektív predajne PRAKTIK Cífer s.r.o.

Žažili sme v roku 2020

Starosta obce Cífer

s poslancami obecného zastupiteľstva
a so zamestnancami obecného úradu prajú
všetkým obyvateľom Cífera, Pácu a Jarnej
pokojné prežitie vianočných sviatkov
v kruhu rodiny a blízkych
a zároveň veľa šťastia,
zdravia a spokojnosti v roku 2021.

Vianočná tvorba detí Základnej umeleckej školy L. Kupkoviča v Cíferi.